

Kirkko ja koti

1/2010
13.1.

Kuopion ja Siilinjärven evankelis-luterilaisten seurakuntien lehti

Turvallisesti huomiseen

Sivu 5

Toni ja Anne Kettunen
vihittiin uudenvuodenpäivänä.

Piispa Teemu Sippo oli Yrjö Salon rippikoulussa. Sivu 7.
Terveet eläkeläiset yllättävät. Keskiaukeama.

Näe ihminen sairauden takaa

Kun sairaus muuttaa ulkonäköä, moni asia menee uusiksi.

Sairauden vaikutuksesta ulkonäköön ei usein kuule puhutavan. Ulkonäkö vaikuttaa sosiaaliin elämään ja hyvinvoinnin kokemiseen, itsetuntoon monella tavalla.

Yhteiskuntatieteilijä Heli Kantola kiinnostui hiljaisuudesta sairastumisen takana, vakavan sairastumisen merkityksestä elämänkulussa.

Ulkonäön muuttuminen vaikeinta

"Opiskellessani kiinnostuin terveydenhuollon sosiaalisuudesta ja huomasin miten vähän aiheesta on tutkittu. Sairaudet koskettavat jokaista ihmistä, sillä jokainen tuntee itse jonkun kroonisesti sairastavan, ja sairastumisen mahdollisuus koskee jokaista. Siksi tämä aihe tuntui luonteelta."

Kuopion yliopistosta sosiaalityön pääaineesta väitelleen Heli Kantolan tutkimuksen mukaan sairastavat tarvitsevat tietoa erilaisista sairauteensa liittyvistä asioista kuten diagnoosi, lääkkeet, sairauden hoito ja ennuste sekä kolmas sektori eli seurakunta, yhdistykset, muut yhteisöt. He tarvitsevat myös psykososiaalista tukea kuten kuuntelua, tukea, rohkaisua tai psykologin apua.

"Lääkkeiden ja sairauden muuttama ulkonäkö oli tutkimuksessani yksi sairastamisen vaikeimmista puolista", Kantola kertoo.

Eri ihmiset saivat tutkimuksen mukaan eri tavoin tukea. Useimmat saivat tukea perheeltä ja vertaistuesta, toki osa sai tukea myös hoitohenkilökunnan jäseniltä.

"Resursseja ei ole tarpeeksi. Varsinkin harvinaisempia sairauksia sairastavat ajautuvat helpommin tukimuotojen ohi, sillä systeemi ei ole heidän kohdallaan päässyt rutinoitumaan. Ohjausvastuu olisi lääkäreillä ja sairaanhoitajilla."

Heli Kantolan tutkimuksessa keskityttiin harvinaiseen autoimmuunisairauteen nimeltä SLE. Reumasairauksiin luettavaa SLE:tä sairastavia on Suomessa noin 1500. Sairaus aiheuttaa tulehduksia eri puolille elimistöä: sairaimpina jaksoma nuoret olivat poissa koulusta ja terveimpinäkin aikoina väsymys ja toistuvat infektiot vaivasivat. Sairauden ja sen hoitoon käytettyjen lääkkeiden aiheuttamat ihottumat, hiustenlähtö ja turvotus olivat vaikeita asioita varsinkin sairauden diagnosin aikaan ja sairauden aktiivisissa vaiheissa.

Moni tutkimustulos kuulostaa

Sairastaminen voi muuttaa ulkonäköä. Ulkonäön ronski, turpea kuvaaminen sai aikalaiskritiikkiä, kun Tyko Sallinen kuvasi vaimoaan Mirriä.

hyvin tutulta myös muille sairastuneille.

Sairauksien luonne muuttunut

Kroonista sairautta sairastavia ihmisiä on paljon. Sairastamisesta johtuvat kustannukset ovat korkeat ja jo joka kymmenes 14-vuotiaista sairastaa erilaisia kroonisia sairauksia.

"Sairaudet eivät välttämättä ole lisääntyneet. Niiden luonne on kuitenkin muuttunut. Nykyään on elintasosairauksia, astmaa, allergioita ja mielenterveysongelmia enemmän."

Tutkija haastaa, että terveyden ja sosiaalialan koulutuksia pitää

"Pysähdy kohdalle", kehottaa Heli Kantola.

päivittää juuri muuttuneen tilanteen vuoksi:

"Lääkäreiden pitäisi nähdä ihmiset kokonaisvaltaisesti ja ohjata heitä eri tukimuotojen ja vertaistuen piiriin. Sairastavat eivät saaneet asiaan tarpeeksi tukea. He käsittelevät sitä pääasiassa yksin tai läheisten ja vertaisten kanssa."

"Sairastaminen merkitsee paljon muutakin kuin diagnoosin saamista ja lääkkeiden käyttöä: se vaikuttaa mielenterveyteen, työkuuntoon, ulkonäköön, ulkoiseen olemukseen ja sosiaalisiin suhteisiin – myös kaikkein läheisimpiin suhteisiin."

Heli Kantola kohtasi nuoria ja iäkkäämpiä sairastuneita.

"Kokemukset olivat samantyyppisiä, vaikka erovaikeuksienkin oli.

rautena tai ongelmana.

"Sairastava ihminen tulisi nähdä sairautensa takaa. Hän on ihminen, jolla on sairaus. Jollakin toisella vaikea asia voi olla joku muu. Sairastavat eivät tarvitse sääliä, vaan normaalia suhtautumista. He tarvitsevat tietoa, tukea ja kohtaamista yksilöinä sosiaalinen, psyykkinen ja fyysinen alue huomioiden."

Heli Kantola puhuu kohdalle pysähtymisestä.

"Vaikka on kiire, pienillä asioilla on merkitystä. Sairastavaa ihmistä voi auttaa hetken kuunteleminen ja ystävällinen ja rohkaiseva katse."

Ulla Remes

Seuraava numero 27.1.2010

Kirkko ja koti

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 97. vuosikerta.

kirkkojakoti@evl.fi

KUSTANTAJA Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki

JULKAISIJA Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi **TAITTO** Kotimaa-Yhtiöt

TOIMITUS Suokatu 22B, 3. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.

Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232,

Ulla Remes, p. 040 484 8234,

Hiikka Sipilä (osa-aikaeläkk.), p. 040 484 8236,

Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514.

ILMOITUKSET Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt

p. 014 619 824, 040 486 6726, vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

TILAUKSET Kuopion ulkopuolelle 20 € / vuosikerta

TOIMITUSNEUVOSTO Marketta Isotalo, Paavo Kaitokari, Leena Koivisto, Hannu Koskelainen, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

JAKELU Suora Lähetys Oy, p. 2647 800

PAINOPAIKKA Lehtisepät Oy, Pieksämäki. **PAINOS** 54 800 kpl

Seurakunnan puolesta

Helinä Schroderus

Pastori Kirsi Leino ojentaa seurakunnan kastekassin Jukka, Anne ja Lina-Sofia Patrikaiselle. Leinon vieressä oikealla kummi Ossi Patrikainen ja nelivuotias isovelji Roope.

Viime lauantai oli Saa-ristokaupungissa asuvan Lina-Sofia Patrikaisen juhlapäivä.

Tuomisia pikkuiselle on lahjapöydän monenmoista pakettia. Yksi joukossa on Kallaveden seurakunnan lahjoittama kastekassi.

Heti muutta mutkitta kassin sisälle: kastekynttilä, Kotien rukouskirja, kastelukousvihkonen sekä seurakunnan tiedote, kastetodistus ja kummitodistukset.

"Tärkeää on, että seurakunnan tuomien tukee perheen kristillistä identiteettiä ja hyvää suhdetta seurakuntaan", sanoo Lina-Sofia Patrikaisen kastepappi **Kirsi Leino**.

Kastekassi on ollut Kallaveden seurakunnalla käytössään runsaan vuoden.

Uutta on enkelinkuvalla varustettu kassi. Samat tuomiset muiden seurakuntien papit vievät kastekotiin omassa salkussaan.

Pienelle parasta, itkusta iloon

Kuopion seurakunnat muistavat jäseniään

myös syntymäpäiväkäynneillä. Lahjana on useimmin kirja. Viisikymmentä vuotta täyttävät saavat postin kautta onnittelukortin omasta seurakunnastaan.

Alavan seurakunta on muistanut kirkkoon liittyneitä "kirkkokassilla".

Puijon ja Alavan seurakunnat lähettävät halukkaille sähköpostiviestinä tiedot seurakuntien tapahtumista. Alavan seurakunnan postituslistalla on tällä hetkellä liki 100 tiedonhaluista.

Lapuan tuomiokirkkoseurakunta palautettiin viime vuonna Kirkon Kukko -palkinnolla kirkkoon liittyville lahjoittamansa paketin ansiosta.

Matkaevääksi kirkkoon liittyjälle seurakunta lahjoittaa Raamatun, virsikirjan, katekismuksen, vapaaehtoisten kutomat villasukat, kynttilän sekä peilin, josta näkee kaikkein arvokkaimman, mitä Jumala on luonut.

"Uuden jäsenen liittyminen kirkkoon on ilon ja kiitoksen aihe, mutta tapahtuma sivuutetaan seurakunnissa kummallisen vauhtia", sanoo tiedottaja **Heli Karhumäki** Lapualta.

Helsingin seurakunnat markkinoivat kastetta verkkosivuillaan otsikolla "Pienelle

parasta". Piirroskuvin varustettu esite houkuttaa katsomaan, miksi pieni kastetaan ja miten kast juhla etenee.

Tampereella on menossa kehityshanke "Muutosmatka merkitykselliseen jäsenyyteen", jossa ensimmäisenä aloitettiin Itkusta iloon – surutyön projekti. Siinä etsitään yksilöllisempiä tapoja auttaa surevia.

"Ei ole standarditapaa, vaan on toimittava sen mukaan, mitä seurakuntalainen tuntuu kirkolta odottavan", sanoo Tampereen seurakuntayhtymän yhteisen seurakuntatyön johtaja **Timo Takala**.

Tähän Aspectum Oy:n toteuttamaan hankkeeseen "Seurakuntalainen kumppanina" kuuluvat pilottiseurakuntina myös Espoon Olarin seurakunta sekä Kirkkonummen suomalainen seurakunta.

Voisiko kirkossa puhua asiakkuusnäkökulmasta, pastori Kirsi Leino?

"Se tuntuu vieraalta ja loitontavalta ajatukselta. Mieluummin puhun seurakuntalaisesta, joka sisältää ajatuksen samasta joukosta. Näin yhteisöllisyys tulee todemmaksi."

Lahja Pyykönen

k o l u m n i

Veijo Martikainen
Kirjoittaja on Kuopion kaupungin tiedottaja.

Tupakkatauko takaisin

Lenkitin syksyllä koiraa Varpaisjärvelä. Kun koiria hävisi haistelemaan, olisiko hirviä jäänyt lähettyville, jäin istuskelemaan Lundgrenin Jorman tekemälle Ruunamäen laavulle.

Kuinka ollakaan, tässä tulia tehdessäni tuli mieleen innokas vanhan polven metsämies Tauno Väisänen. Tauno oli myös innokas kortinpelaaja.

Taunolla oli kortilla tiukan paikan tullessa aina vakiototeamus: "Tässäpä on moni poika pannut tupakaksi."

Tämä hänen toteamuksensa ei suinkaan tarkoittanut, että hän olisi sytyttänyt tupakan, vaan se tarkoitti pientä mietintätupakkaa. Siinä laavulla istuessani tuli mieleen, miten jollain toimenpiteellä saadaan aikaan

paljon hyvää, mutta vastaavasti myös jotain menetettään. Yksi menetys on ollut tämä tupakkataukojen loppuminen.

Itse en ole koskaan polttanut, mutta monet kerrat olen kyllä istunut tupakkatauolla. Melkein poikkeuksetta näillä tauoilla tuli pohdittua jotain hyvin ajankohtaista asiaa. Jos kyseessä ei ollut työasia, oli keskusteltavana joku päivänpolttava asia tai tapahtuma, joka ainakin "lisäsi sivistystä".

Tupakkatauolla tuli myös mietittyä omia kuin toistenkin työtehtäviä ja niiden järjestyttävyyttä. Nyt tupakkataukojen poistuttua ihmisillä – niillä joilla töitä on – on koko ajan niin kiire, ettei kukaan ehti miettimään, voisiko tämänkin asian tehdä järkevämmän.

Kun joskus huomataan, että jotain muu-

tosta on pakko tehdä, ollaan itse täysin tumpnut suorina ja tilataan joku ulkopuolinen konsultti avuksi. Tilanne voisi kuitenkin hyvin selvittyä tällaisella vapaamuotoisella tauolla.

Niin kunnat kuin myös seurakunnat ja monet yrityksetkin kärsivät tällä hetkellä rahapulasta. Kun viralliset elimet eivät näytä pystyvän asioita ratkaisemaan, pitäisikö henkilökuntaa kehottaa pitämään tupakkatauko?

Tällaisilla epävirallisilla kokoontumisillaan pystymme hyvinkin nopeasti ratkaisemaan niin koko maailmaa koskevia asioita kuin myös naapurikuntien ja jopa naapurienkin asioita. Miksi emme pystyisi ratkaisemaan myös oman työpaikkamme asioita?

pääkirjoitus

Yksi ynnä yksi on nolla

MISSÄ NÄITÄ PELKUREITA kasvaa, kysyttiin Helsingin Sanomien pääkirjoituksessa (2.1.2010) Leppävaaran Sellon kuolonlaukausten jälkeen.

"Näitä pelkureita, jotka yrittävät ratkaista elämänsä ongelmia tappamalla puolustuskyvyttömiä eivätkä edes uskalla kohdata tekojaan ja kantaa niiden seurauksia", lehti provosoivasti kysyi, ja johdateli jälleen kerran ajatukset yhteisvastuun ja välittämisen henkeen.

MISSÄ NÄITÄ PELKUREITA KASVAA, heitä, jotka eivät kykene tai eivät halua kohdata pelkoaan, ahdistustaan tai sairauttaan sen enempää itsensä kuin ympäristönsä kanssa.

Lähellämme heitä kasvaa, yhteiskunnassamme, jossa yksilön vastuuta syys-tään milloin koululle ja kirkolle, toisinaan hahmottomalle yhteiskunnalle ja sen saamattomille päättäjille.

Välittämisestä ja yhteisvastuusta puhutaan kyllästymiseen asti.

Mutta muutos on mahdoton, ellei tarinaa saada todeksi yksilön tasolla. Jos olo on onneton ja surkea, avun hakeminen on omalla vastuulla. Itsehoitoa on puhumisen ajoissa, niin ettei tarvitse vuosikausia hautoa kosta syyttömille.

Yksilön vastuuta ei voi ulkoistaa ministerille ja lakimuutoksiin silloin, jos lähipiiristä kuuluu tunnistettava hätähuuto.

LOUNASRUOKALASSA vastapäiseen tuoliin ahtautuu varkautelainen ohikulkija.

Vaikka tilaa olisi ollut roppakaupalla muuallakin, tuskin yksinään istuminen juolahtaa hänelle mieleenkään. Lihapullien ja pottumuussin lomassa tarinoidaan niin ukkelin aivoleikkaus kuin kaverin sairau-detkin.

Sitä sivistyksen tuomaa kuorikerrosta, joka meistä useimmat estää puhumasta ventovieraalle, ei tuolla miekkosella ollut. Tuskin hän oli kuullutkaan yksityisyyden varjelemisesta.

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTON hyvinvointitutkimuksen professori Juho Saari arvioi tulevaisuutta television haastattelussa. "Yksinäisyys on kasvava trendi", hän sanoi. Yksinään elävien taloudet kasvavat yhä vinhem-paa vauhtia. Ystävyys- ja sukulaisuussuhteet ha-peroituvat entisestään, Saari ennakoii tulevaisuuden päiviä.

"AIKA MONELLA SUOMESSA on paha olla", kiteytti tuntonsa STT: n uutisille nuori uudenvuoden juhlija.

Jos toinen ei puhu eikä toinen kuuntele, yksi ynnä yksi on nolla. Siinä eivät mitkään psykologiarmeijat eivätkä aserajoitukset auta.

Ja hyvinvointi-Suomessa paukkuu muu-kin kuin pakkana.

Lahja Pyykönen

lahja.pyykonen@evl.fi

Namibia Vakassa

Ambo-Basaari Lähetyskauppa Vakassa Kuninkaankadulla torstaina 21.1.klo 11 – 15 Namibialaisia käsitöitä, koruja, taidetta, asusteita. Riitta ja Timo Lappalainen tuovat terveisiä työalueelta Namibiasta. Päivän tuotto Namibian ev.lut.kirkon, Onandjokwen luterilaisen sairaalan ja Suomen Lähetysseuran tukemiseen.

Perheen pyhäpäivä

- Perheen pyhäpäivä kirkkohetki ja toimintatuokio Männistön vanhasa kirkossa 17.1. klo 16.
- Perheen pyhäpäivässä Alavan kirkossa sunnuntaina 24.1. klo 16 Lastenvirsimaraton ja kertomuksia Raamatusta. Yhteislaulua Alavan lapsikuoron, Leila Savolaisen, Jarkko Mauksen ja Sami Tiaisen johdolla ja kertomuksia Raamatusta Kiisi Isotalon matkassa. Laulu ja kertomukset vaihtuvat non-stop-pina vartin välein klo 16 alkaen. Mehutarjoilu.

Puhetta pyhästä Jumalasta

PYHÄ-luentosarja kuutena keskiviikkona 27.1.–3.3.klo 18 Siilinjärven seurakuntatalon isossa salissa. Ti-

Martti Olsén

Haitin hädänalaisia lapsiperheitä autetaan pian alkavalla Yhteisvastuukeräyksellä. Kallaveden kirkon seurakuntaillassa keskiviikkona 27.1. klo 18.30 aiheesta enemmän.

laisuuksissa aiheista alustajina on vuorollaan oman seurakunnan pappi- toa ja piispa Arseni ortodoksisesta kirkosta sekä kommenttipuheenvuoron käyttäjinä siilinjärveläisiä vai-

kuttajia. Keskiviikkona 27.1. klo 18 alustaa Pyhästä Jumalasta pastori Matti Hoffrén. Kommenttipuheenvuoron pitää käräjätuomari Riitta Makkonen.

Pietarin ja Paavalin jäljillä

Tutustu Uuden testamentin kirjeisiin Puijon kirkol-

Jumala ilmoittaa itseään luonnossa, opettaa Katekismus. Pyhä-luentosarja alkaa Siilinjärven seurakuntatalossa keskiviikkona 27.1. klo 18.

la, jossa vaelletaan Paavalin ja Pietarin jäljillä maanantai-iltaisoin 18.1. alkaen klo 18.30.

18.1. – 22.2. teologian tohtori Kari Kuula teologian opiskelijoiden kanssa alustaa korinttilaiskirjeestä aiheella Seurakunta sekaisin. Maaliskuussa keskitytään Pietarin kirjeisiin. Tule oppimaan Raamattua ja vahvistamaan uskon asioissa!

Arjen usko

Eväitä arkeen Raamattu- ja keskusteluupiiri Pyhän Johanneksen kirkossa keskiviikkoisin 20.1., 27.1., 3.2., 10.2. ja 24.2. klo 17-18. Piirin aloittavan Mika Pulkisen aiheena 20.1. on Arjen usko. Sarjaan liittyvä tuhkakeskiviikon messu 17.2. klo 18 Vanhassa kirkossa.

Ainako anteeksi

Kallaveden, Männistön ja Puijon lähimmäisten koulutusilta maanantaina 8.2. klo 18-20 Männistön Pyhän Johanneksen kirkolla. Teemasta "Ainako anteeksi" alustaa psykiatrian

erikoislääkäri Tuula Pesonen. Ilmoittautumiset Riitta Reimalle puh. 040-4848 370 28.1. mennessä.

Vapaaehtoistyöhön

Riistaveden seurakuntatalossa sa- najumalanpalvelus su 24.1. klo 10 on suunnattu erityisesti sinulle, joka harkitset seurakunnan vapaaehtoistyötä. Hannu Savinainen, Eeva Leinonen ja Marjatta Piironen.

Retkelle Tuusniemelle

Virkistyspäiväretki Tuusniemen seurakuntaan, ke 20.1. klo 9.15. Lähtö Riistaveden seurakuntatalolta, paluu klo 14 mennessä.

Ilmoittautumiset 15.1. mennessä puh.040 - 4848440 tai diakonissa Eeva Leinoselle puh.040-4848443. Retken hinta 10 e, sis. ruoka ja matkat.

Matka Turkkiin

Etelä- ja Keski-Turkin maisemiin matkataan 21. – 28.9.samoille reiteille kuin apostoli Paavali, kohteina mm. Perge,Lystra, Ikonion ja Derbe ja Paavalin kotikaupunki Tarsos. Kohokohtana on maisemiltaan ainutlaatuinen Kappadokian alue: yli 30 maanalaista kaupunkia, luolakirkkoja freskoineen ja erikoisia luonnonmuodostumia.

Toiviomatkojen matkalla isäntänä rovasti Reijo Mattila.

Kiertomatka 1370 euroa sisältäen majoituksen, puolihoiton, pääsymaksut ja suomenkielisen opastuksen. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 28.2. mennessä Raili ja Reijo Mattila, puh. 050 320 1401.

Ristisaatto Siilinjärvellä

Kristittyjen ykseyden ekumeeninen ristisaatto Siilinjärvellä keskiviikkona 20.1. alkaen klo 18 rukouspalveluksella ortodoksisessa kirkossa, josta kuljetaan ristisaattona vapaaseurakuntaan (rukoushetki klo 18.40), helluntaiseurakuntaan (klo 19.10) ja luterilaiseen kirkkoon (klo 19.40). Lopuksi teetarjoilu seurakuntatalolla. Kynttilät ja lyhdyt mukaan.

Ulla Remes

Ulla Remes

Maija Karman kuva Lasten virsikirjasta vuodelta 1955.

Lasten virsimaraton

lauletaan Alavan kirkossa sunnuntaina 24.1. klo 16.

t a m m i v i n k i t

r.kolehmainen@dnainternet.net

- Kuopion kaupunginkirjaston ala-aula, Korpisaari – Mattila – Saarti yhteisnäyttely: Mielikuvia maisemasta – maalauksia ja veistoksia 16.1. asti.
- Kuopion museo: Kulttuurihistoriallisissa perusnäyttelyissä esitellään Pohjois-Savon esihistoriaa ja asuttamista, paikallisia elinkeinoja ja elämänmenoja.
- Kuopion taidemuseo: Sähköä ilmassa 2 – Kaamossesta valoon 14.2. saakka; Lintukoto – Metsästä maailmalle uudistettu perusnäyttely.
- VB-valokuvakeskus: Kurkistus – lapset valokuvaajina Esi- ja alakouluikäisten valokuvatyöpajojen tuotoksia 17.1. asti.

- Galleria Carree: Jaakko Pernun veistosnäyttely 15.–31.1.
- Galleria 12: Jonna Jantusen näyttely 12.–31.1.
- Musiikkikeskuksessa Joni Mitchellin parhaat: Folk-kuningattaren lumoissa 14.1. klo 19. Kuopion kaupunginorkesterin kevätkauden avauksessa kanadalaisen laulaja-lauluntekijän tarinoita tulkitsevat Emma Salokoski ja Johanna Iivainen.
- Sinfoniasarja I to 21.1. klo 19 Kuopion kaupunginorkesteria johtaa Sascha Goetzl; Rainer Küchl, viulu. Taiteilijatapaaminen kausikorttiasiakkaille klo 18.
- Pakkasbaletti: Viltti hukassa: Jorma Uotinen & Helena Lindgren to 28.1. klo 19.

Teemu Sirviö.

- Finnkino: mm. Alvin ja pikkuravat (S); Avatar (K13); Planeettamme maa – elokuva (K7); Jos rakastat (K7); Täällä Pohjantähden alla (K13); Planeetta 51 (K7); Ooppera: Ruusuritari (S) la live 19.30, ti encore klo 18 (4 t 45 min.) Tulossa Havukka-ahon ajattelijan ensi-ilta.
- Kuopion kaupunginteatteri, suuri näyttämö: Rakkaat Rissaset –musiikinäytelmä 15.1. klo 19; 16.1. klo 14; 22.1. klo 19; 23.1. klo 14; Vaimoni Maurice 16.1. klo 19; 17.1. klo 15; 23.1. klo 14. Studio: Neiti Julie 15. ja 22.1. klo 19,15; Lapin kesä 16. ja 23.1. klo 19.15.
- Studio: Räjähdyshaara, ensi-ilta 27.1. klo 19.15.

Lasten Pakkaspäivät 24.–31.1. tarjoavat monenlaista tekemistä eri puolilla kaupunkia.

- Lasten Pakkaspäivät Kuopiossa 24.–31.1. mm. Musiikkikeskuksessa, museoissa, elokuvissa, kirjastossa, kouluissa ja kirkoissa. Puistojuhla su 24.1. Valkeisenlammella klo 15–18 (säävaraus). www.pakkaspäivät.net
- YLE Radio 1: Hartaita säveliä la 6.05–6.15 ja 7.45–7.50 sekä ma-pe 18.30–18.50. Aamuharautet arkisin 6.15–6.25, toinen läh. 7.50. Iltahartaus 18.50.
- Ateneumin Picasso-näyttely vielä 28.1.saakka.

Jumalan kasvojen edessä

Ja tämän seurakunnan läsnä ollessa, kysyn sinulta...

Pronssinvärinen, violetti ja kolme valkoista morsiuspukua, yksi huntuakin heilahtaa Kallaveden kirkon sakastin ovella. Hopea- ja kultakorot kopsahtelevat lattiaan. Miten komeaksi frakki tekee suomalaisen miehen.

Uudenvuodenpäivänä Kallaveden kirkossa vihittiin avioliittoon kahdeksan paria. Se on enemmän kuin tässä kirkossa viime vuonna yhteensä.

Pientä, mutta juhlallista

Kun **Toni Kettunen** kajauttaa tahdomisensa, se kuuluu varmasti kirkon perimmäiseen soppeen asti.

"Tuommoinen se on", nauraa tuore vaimo **Anne**, äsken vielä **Reinikainen**.

Männistön seurakunnan ripikoululeirin isosina rakastuneet nuoret ovat olleet yhdessä jo 13 vuotta. Vatsakummusta päätellen perheellisyydestä on tulossa tuotapikaa. "Kuukauden päästä", Kettuset vahvistavat.

Siksi hääjuhla jatkuu rauhaisasti: kahvin jälkeen valokuvaukseen, ja sitten ravintolaan syömään.

"Haluamme näin vahvistaa yhteistä elämäämme ja antaa turvan syntyvälle lapsellemme."

Joukkovihkiminen oli Siilinjärvellä asuville Tonille ja Annelle kompromissiratkaisu. Sulho olisi halunnut isot häät, morsio pienet. Ja myöntäpä sulhanenkin isojen häiden olevan rahan haaskausta.

Mutta kirkollisen vihkimisen halusivat molemmat. "Olemme saaneet kasvatuksessamme perinnön kristillisyyteen. Tällaisissa hetkissä kaipaa hengellisyyttä", Toni perustelee.

"Nyt toivomme myötämäkeä. Monista vastoinkäymisistä olemme jo yhdessä selvinneet."

Syyt yhteiseen vihkimiseen tulevilla vaihtelevat.

"Ei missään tapauksessa isoja juhlia", sanoo **Juha Sutinen**.

"Ei keretty aikaisemmin", **Petri Närhi** sanoo. "Tämä on helppoa ja mukavaa."

Kolme lasta kiehnää ympärillä. **Onni-Eemeli**, joukon pienin nostaa heti protestin, jos äidin sylistä pitäisi siirtyä pois edes vihkimisen ajaksi.

Tuula Tuppurainen on iltayön vihkimisjuhlassa kuin yön kuningatar mustassa pitsipuvussaan keltaisen ruusu vaaleilla hiuksilla.

Tuula Tuppurainen ja **Pekka Heiskanen** olivat varaamassa vih-

Uudenvuodenpäivän etupenkkiäiset: Juha Sutinen ja Kati Roine (vas.), Teemu Koistinen ja Piia Väätäinen, Toni Kettunen ja Anne Reinikainen, Vesa Partanen ja Anni Piirainen sekä Vesa Laurikainen ja Tiina Junnilainen.

Tuula Tuppurainen ja Pekka Heiskanen (polvistuneina) vihittiin iltayöllä. Tahtomisensa ovat jo sanoneet penkissä istuvat Hanne Heinonen ja Petri Närhi. Mukana lapset Saana-Maarit, Nella-Noora ja Onni-Eemeli.

kimisaikaa keväälle kun he seurakunnan toimistossa kuulivat yhteisen vihkimisen mahdollisuudesta. Ajatus nappasi kiinni heti.

Vanha tapa uudelleen käyttöön

Uudenvuodenpäivän pakkanen kiristää otettaan.

Kallaveden seurakunnan emän-

nät ja vapaaehtoiset ovat kattaneet kahvipöydät täytekakkuineen. Vihkiraamatun lisäksi tämä on seurakunnan lahja vihityille ja heidän läheisilleen.

Kun **Ritva Myllynen**, kuopiolainen torikauppias vihittiin Pielaveden kirkossa 48 vuotta sitten, oli kesäkuun 10. päivä ja räntää satoi.

Altarilla oli yhtäaikaa kuusi paria, **Matti Castrén** vihki. "Mitään

ei oltu selvitetty etukäteen. Me vain kävelimme siihen **Erkin** kanssa." Hääjuhlaan mennessä autoja joutuivat työntämään niin morsian kuin sulhanenkin. **Kylikki Heikkinen** oli leiponut kakut ja häävalssikin tanssittiin kunhan pelimanni **Topi** löysi häätaloon perille.

Kun viimeiset juhlavieraat puukevat Kallaveden kirkon eteisessä lämmintä juhlahepeneittensä pääl-

le, päivän ensimmäisestä vihkimisestä on aikaa kellon ympärys.

Seurakuntamestari **Markku Heikkonen** lukitsee kirkon ovet pitkän päivän jälkeen uuden vuoden toisen päivän puolella. Kuunvalossa.

*Lahja Pyykönen
Kuvat Tuija Hyttinen*

Torikauppias Ritva Myllynen (vas.) vihittiin vastaavanlaisessa joukkovihkimisessä 48 vuotta sitten Pielaveden kirkossa. Kati Sutinen saa hääkahvit Ritvan pannusta.

Viisi virttä ja saarna

Pyh ja pah sille, joka väittää, että Kallaveden kirkon joukkovihkimisessä olisi ollut kyse pikavihkimisestä tai liukuhihnasta.

Milloin olette viimeksi ollut vihkiäisjuhlassa, jossa veisataan viisi virttä, rukoillaan monta kertaa, kuunnellaan saarna (ei ihan lyhyt) ja luetaan uskontunnustus.

Ja toivottavasti sulhon frakin taskuun sujahti sormuksen lisäksi muutama kolikko, sillä kolehtikin kerättiin.

Kyse oli noin tunnin mittaisesta jumalanpalveluksesta, jossa

vihkiparit olivat läsnä alusta alkuun asti.

Saarnan jälkeen jokainen pari kutsuttiin alttarille erikseen, kullakin oli myös oma pappinsa. Yhteistä kaavaa ei pappien kanssa oltu sovittu. Joku pyörähteli alttarilla enemmän, toinen luki pidemmät rukoukset. Muuan lähetti parin siunausten kanssa matkaan jo vihkimisen jälkeen, vaikka yhteinen siunaus kaikille oli jumalanpalveluksen päätteeksi.

Tunnelma sekä päivällä että yöllä oli hyvä ja palaute yksin-

omaan kiitosta hyrisevää. Seurakunnan tarjoamat kirkkokahvit ja hääkakku viimeistelivät juhlatuulen.

Mutta yksi puuttui.

Kun liki jokaisessa jumalanpalveluksessa on kuoro, kvartetti tai jotain musiikkia, nyt ei mitään.

Oli kumminkin suuri juhla ja semmoiselle seurakunnalle, jota harvemmin kirkonpenkissä nähdään.

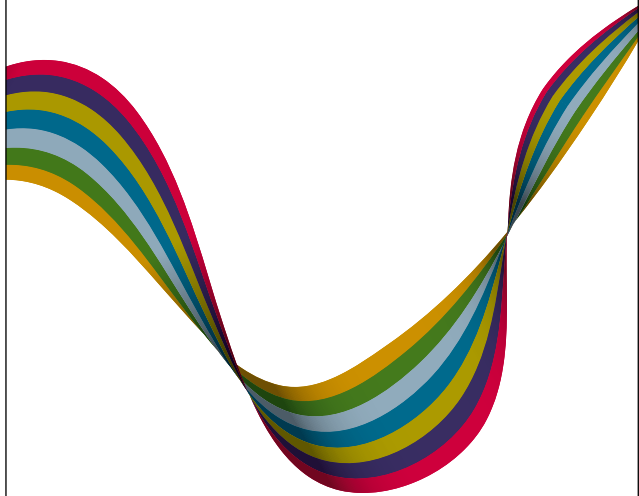
Lahja Pyykönen

www.kuopionseurakunnat.fi

Kirkko tarvitsee meitä, jalkojamme ja käsiämme.

Kristityt tarvitsevat Kristusta.

Ilman häntä ei ole valoa, iloa eikä rakkautta.

Te olette tämän todistajat

KRISTITTYJEN yksyden rukousviikko

MAANANTAI 18.1. klo 13

Päivätilaisuus Pelastusarmeijassa.

Pastori Jyrki Liukkonen helluntaiseurakunnasta, pastori Kirsi Leino Kallaveden seurakunnasta.

MAANANTAI 18.1. klo 19

Iltatilaisuus Vapaakirkossa.

Tuomiorovasti Ilpo Rannankari tuomiokirkkoseurakunnasta, pastori Tapio Annala Vapaaseurakunnasta, Ortodoksinen Veljeskuoro, kanttori Anita Lintu.

TIISTAI 19.1. klo 19

Iltatilaisuus Elim-temppelissä.

Vapaakirkon kuoro, johtaa Reijo Jäntti, pastori Tapio Annala Vapaaseurakunnasta, pastori Jari Sjöstrand helluntaiseurakunnasta, kirkkoherra Hannu Koskelainen Alavan seurakunnasta.

KESKIVIikko 20.1. klo 13

Päivätilaisuus Metodistikirkossa.

Lauletaan hengellisiä lauluja Reijo Jäntin johdolla, pastori Pirjo Pöllänen Metodistiseurakunnasta, kirkkoherra Esko Konttinen Kallaveden seurakunnasta.

TORSTAI 21.1. klo 18

Ehtoopalvelus Pyhän Nikolaoksen katedraalissa.

Iltatilaisuus seurakuntasalissa. Isä Andreas Hjertberg ortodoksisesta seurakunnasta, rovasti Pekka Nieminen Puijon seurakunnasta, Männistön seurakunnan kirkko-kuoro, kanttori Heikki Mononen.

PERJANTAI 22.1. klo 19

Nuorten ekumeeninen rukoushetki Tuomiokirkossa.

Kanttori Jarkko Maukonen.

SUNNUNTAI 24.1. klo 15

Rukousviikon pääjuhla Tuomiokirkossa.

Arkipiispa Leo, piispa Wille Riekinen, tuomiorovasti Ilpo Rannankari, Pyhän Nikolaoksen katedraalikuoro, kanttori Anita Lintu, Vapaakirkon kuoro, johtaa Reijo Jäntti, yksinlaulua Tapio Heikkinen, urkurina Anu Pulkkinen.

SUNNUNTAI 31.1. klo 18

Kansainvälinen Tuomasmessu Alavan kirkossa.

Anglikaanisen kirkon maallikkolukija John Mills, rovasti Oiva Voutilainen, Luomus-kuoro, kanttori Jarkko Maukonen.

Rukousviikko tarjoaa mahdollisuuden yhteiseen rukoukseen, yhteiseen iloon ja toisiltamme oppimiseen.

KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT

viikon vastaaja

Kuntoile ja voi hyvin

Hyvä päätös vuoden alkuun on kuntoilun aloittaminen. Jos kuntoilu ei kotikonstein maistu voi askeleensa suunnata kuntosalille, jossa asiantuntijat räätälöivät sopivan ohjelman. Fysioterapeutti ja ryhmäliikuntavastaava **Heini Kammonen** vakuuttaa, että laitteita on helppo käyttää ja ryhmäliikuntaohjelmat ovat monipuolisia.

Mitä tehokkaassa kuntoilussa pitää ottaa huomioon?

"Kuntoilijan on hyvä muistaa kolme asiaa, jotka ovat oleellisia hyvän peruskunnan ylläpitoon ja kohennukseen. Säännölliset lihaskuntoharjoitukset, riittävästi ulkoilua hapenottokyvyn lisäämiseksi ja lihashuoltoa, jossa lihakset venytellään vetreiksi. Näitä harjoituksia 3-4 kertaa viikossa pitkin vuotta tuottaa tulosta."

Teettekö jokaiselle oman ohjelman?

"Teemme kaikille omien tavoitteidensa mukaisen ohjelman. Jos on vaikea yksin lähteä liikkeelle, annamme tukea ja ohjausta."

Vilkastuuko kävijämäärä vuoden alussa?

"Selkeästi vilkastuu. Joulusta on saattanut jäädä pari ylimääräistä kiloa ja joillakin voi olla uuden vuoden lu-

pauksena kunnon kohennus. Useimpien tavoitteena on voida hyvin."

Kuinka pian tulokset näkyvät?

"Noin kolmesta kuukaudesta puoleen vuoteen menee aikaa. Tärkeintä on katsoa mitä laittaa suuhunsa ja kuinka usein sekä liikkuu monipuolisesti."

Miten ylipainoinen pääsee alkuun?

"Painonpudotusohjelmamme on suunniteltu ylipainoisille. Selvitämme, mistä ylipaino johtuu ja mitkä ovat asiakkaan painonpudotustavoitteet. Tilannetta seurataan ja mitataan muutaman kuukauden välein."

Kulkevatko fyysinen ja psyykinen hyvinvointi käsi kädessä?

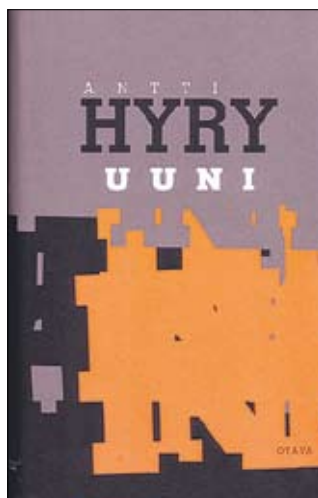
"Liikunta tukee ihmisen hyvinvointia monella tavalla. Mielialan nousulla on tärkeä merkitys. Kuntoilu on myös sosiaalista toimintaa, jossa voi tutustua uusiin ihmisiin."

Miten itse kuntoilet?

"Työssä saan liikuntaa tarpeeksi ja näin tulee kaksi karpästä yhdellä iskulla. Sisätyön vastapainoksi tykkään ulkoilla ja samoilla metsässä."

Teksti ja kuva Hilikka Sipilä

viikon valinta

Aika tehdä työtä, aika levätä

Antti Hyryn novellin pakahduttavan tunteen sanat "ja hän melkein itki" ovat jääneet lähtemättömästi mieleeni.

Hänen kirjansa ovat aina vaikuttaneet, ja melkein aavistin, että 1931 syntynyt Hyry saa Uuni-romaanilaan Finlandia-palkinnon. Jotain samaa lempeää verkkaisuutta oli jo Aitta-romaanissa (Otava 2000). Aittaa rakennettiin vajaat 200 sivua, Uuni vaati tuhdin paketin.

Romaanin Pietari rakentaa Uunia, jonka mallin hän käy katsomassa vanhasta talosta. Samalla tehdään matka menneeseen. Ajankuvaa on Ifa ja vihertävät epätasaiset ikkunalasit. Hyry havainnoi pienet asiat ja luonnon herkästi.

Vaimon, Hannan, kanssa yhteiset puuhut toistuvat. Puuroaamiainen aineksineen ja valmistamisineen on yhtä tarkkaan kuvattu kuin uunin muuraus. Vanhan avioparin lämmin

läheisyys on rakkaudentunnustus ilman turhia sanoja. Ruokalepo on itsestään selvä asia.

Uuni syntyy purettujen talojen tiilistä. Jo uunin suunnittelutyö on kiinnostavaa seurattavaa. Pienissä erissä tavarat hankitaan. Mies on visuaalinen, ettei vaan jää yli mitään. Kuitenkin talosta löytyy kaikki mahdolliset kojeet ja ne nimetään tarkasti.

Pietari saa välillä apuakin muurausurakkaansa, mutta urakalla töitä ei tehdä, vaan aikaa on hillametsään ja kesäretkelle sekä sähkömiehen hommiin pojan perheen luona.

Uuni on pitkän lukunautinnon kirja, kerronta kulkee rainana silmien editse. Uunista rakentuu hyvän elämän kuva. Ammattityötä.

Antti Hyry:
Uuni,
400 s., 30,60 e., Otava 2009.

Henkistä leipää otsa hiessä

Taiteilijaprofessori **Risto Ahti** on runoilija, mutta myös opettaja.

Hän näyttää vaistoavan ketä voi opettaa olemaan läsnä. Siitä se lähtee. Jo kirjansa Tie, köyhyys, ilo alkusanoissa Ahti nostaa esiin aikamme harhan. "Ja on olemassa varastettua, keinotekoista kauneutta, joka elää vertailusta ja kateudesta."

Ahti kertoo 16-vuotiaan näytään, mikä teki hänestä arkamielisen ja ihmisrakkaan. Hänen armeijakuvausensa on karsean hauska, mutta sitten tulivat taiteet.

Ehkä ihminen tarvitsee fyysisen köyhyyden, että hänessä voi kasvaa ilo. Maaailma on ikuinen evankeliumi, Ahti kirjoittaa. Kirja on niin

täysi, että sitä pitää miettiä pala kerrallaan. Loputon lukemisto avautuu pikkukihlaja.

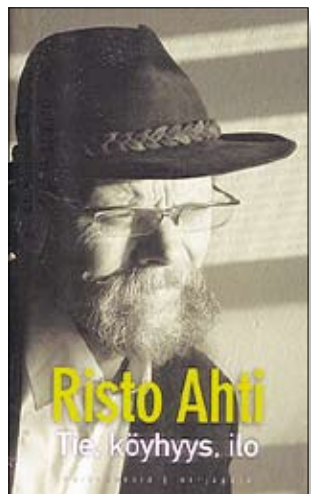
Kirjasta saa neuvoja, todenpuhuminen on opiskeltava. Totuus tekee vapaaksi. Ahti opettaa ilmaisemaan aidot tunteet, mutta hän puhuu usein vertauksilla. On hyvä muistaa, että susilauma aina tappaa koiraksi kesyyntyneen veljensä.

Runoilija nostaa laiksi rakkauden kaksoiskäskyn. Hän puhuu myös henkisestä laiskuudesta. "Kaikilla asioilla on merkitys, jos tahdot ymmärtää, älä kieltäydy lukemasta!" Ahti jatkaa: otsasi hiellä sinun on henkinen leipäsi hankittava.

Ahti yllättää kirjoittamisohjeellaan, useimmat on kirjattu Uuteen testamenttiin.

Risto Ahti:
Tie, köyhyys, ilo,
198 s., 29,90 e., Kirjapaja 2009.

Ritva Kolehmainen

"Kristus on elämän lähde, jonka luo haluan kutsua kaikkia ammentamaan uskoa ja luottamusta", piispa Teemu Sippo sanoo.

Rukous on ekumenian sielu

Katolinen kirkko Suomessa sai viime vuonna – puolen vuosituhannen paussin jälkeen – suomalaissyntyisen piispan Teemu Siposta.

"Olen tosi iloinen, että paavi (Benedictus XVI) antoi minulle luottamuksensa", **Teemu Sippo** kommentoi virkatalossaan Helsingin Kaivopuistossa.

Onko piispan homma helppo?

"Tässä tulee eteen monenlaisia haasteita, esimerkiksi talouteen liittyviä, mutta olen viihtynyt erittäin hyvin työssäni ja minulla on hienoja työtovereita. En tätä tehtävää silti erityisen helpoksi kutsuisi."

Suomen keskeisiin ekumeenisiin vaikuttajiin vuosikymmeniä kuuluneen Sipon valintaa tervehdittiin ilolla muissakin kirkkokunnissa. Häntä luonnehditaan hienotunteiseksi ja huumorintajuiseksi sekä sovittelevaksi ja maltilliseksi mieheksi.

"Olen ehdottomasti ykseyshenkinen ja ekumeeninen, ja tulen yleensä hyvin toimeen ihmisten kanssa. Uskon, että mutkaton ja ystävällinen keskusteluyhteys jatkuu luterilaistenkin kanssa", hän vakuuttaa.

Yrjö Salon rippikoulu kylvi ekumenian siemenen

Katolilaisia on Suomessa kymmenisen tuhatta, ja määrä kasvaa kymmeniä kansallisuuksia edustavien maahanmuuttajien myötä.

Paikallisesti pieni kirkkokunta on osa maailman suurinta kristillistä kirkkoa, jonka tuki ja traditio sillä on takanaan.

Luterilaiset käännynnäiset olivat har-

vinaisia vielä 1960-luvulla, kun 18-vuotias Teemu Sippo kääntyi katolilaiseksi.

"Synnyin tavallisessa luterilaisessa perheessä Lahdessa. Jo koulupoikana minussa heräsi vastustamaton kiinnostus katolilaisuuteen seikkailuromaanien, Isä Camillo -kirjojen ja television kautta", Saksassa papiksi opiskellut piispa kertoo.

Ekumeenisen asenteen siemenet kylvettiin luterilaisessa rippikoulussa Helsingissä, jossa oli nuorisopastorina **Yrjö Salo**. Hän toimi sittemmin Kirkko ja koti -lehden päätoimittajana ja Alavan kirkkoherrana.

"Rippikoulussa ei sanottu pahaa sanaa muista kirkkokunnista, eikä painotettu eroavaisuuksia."

"Kun liityin vuonna 1979 jäseneksi Suomen ekumeenisen neuvoston paikallisen yhteyden jaostoon, oli hauska huomata, että Yrjö Salo oli sen puheenjohtaja. Kunnioitin suuresti hänen herkkyyttään ekumeenisissa kanssakäymisessä."

Ekumenia on asennekysymys

Teemu Sippo on toiminut ekumeenisessa liikkeessä ruohonjuuritasolla ja johtotehtävissä.

Hän korostaa, että ihmisten positiiviset kohtaamiset ovat tärkeimpiä asioita kaikessa ekumeniassa. Ne syntyvät myönteisestä mielenkiinnosta toisia kohtaan. Ekumenia on enemmän kiinni ennakoasenteista kuin järkipäisestä pohdinnasta, joka pyrkii analysoimaan vaikkapa opillisia eroja.

"Jos suhtaudun toisiin myönteisesti, erottavat tekijät tuntuvat pienenevän ja näen muissa enemmän yhdistäviä kuin erottavia asioita. Mutta jos pelkään toisia ja päälläni on ennakkoluuloiset silmälasit, en koskaan pääse lähelle toisia, enkä löydä sitä, mikä heissä on hyvää ja kunnioitettavaa."

"Ekumenia on asennekysymys. Ja tärkeää

on sekin, että osallistujilla voi olla hauskaa keskenään!"

"Rukous on ekumenian sielu. Kun pyydän ekumeenista henkeä Jumalta, Hän antaa sen varmasti minulle. Ja kun eri kirkkojen ihmiset pyytävät tätä samaa, se luo välillämme yhteyttä ja ykseyttä."

"Rukous ei ole koskaan turhaa. Se kantaa aina hedelmää. Rukous on myöntymistä Jumalan tahtoon. Se vaikuttaa käyttäytymiseen ja muovautumiseen ihmisenä", näkee Teemu Sippo.

Sama henki, sama messu

Teemu Sippo arvioi kasteen yhdistävän eritoten katolilaisia ja luterilaisia. Merkittävää on sekin, että Luther oli alun perin katolilainen pappi.

"Luterilaisuudesta lyö koko ajan läpi tietty katolisen kirkon henki, ajattelutapa ja kulttuuri. Meillähän on melkein sama messukin. Kirkkojemme käsitykset ihmis-oikeuksista ja ihmisarvosta ovat selkeästi länsimaisia. Kristillis-humanistisiin arvoihin perustuva moraaliopetus on pitkälti yhteneväistä."

Erottavana tekijänä piispa pitää käsitystä paavin viran luonteesta. Hän itse ei näe paaviutta "välttämättä niin suurena esteenä" ekumenialle. Katolinen kirkko voisi Sipon mielestä muovata paavin virkata niin, että muiden kirkkokuntien olisi helpompi hyväksyä se.

Mikä pitää kirkot elävinä?

"Pyhän Hengen voima ja apu, joka on annettu kirkolle, ja tietysti sakramentit."

"Evankeliumiin sisältyy niin valtava voima, että se tulee aina vetämään ihmisiä puoleensa: totuus, rakkaus ja pelastus."

Janne Villa

kirkon kulmilta

Postikortti Taivaanpankolta

Postikortti Taivaanpankolta on lähetetty Tampereelta Lempäälään kesällä 1912, postileiman mukaan 4.8.1912 klo 11 aamupäivällä. Kortilla Olga, Hilda ja Anni onnittelevat tuolloin 4.8. vietettyinä Marian nimipäivänä Maria-rätiä ja Majkenia sekä muita Marioita.

Kortti esittää Taivaanpankon kalliojyrkänteeltä pohjoisen suuntaan avautuvaa näkymää. Se perustuu I.K. Inhan kuvaamaan maisemaan.

Inhan ottama alkuperäinen kuva sisältyy muun muassa Kati Lintosen pari vuotta sitten julkaisemaan teokseen 'Hymyilevät rannat, I.K. Inhan (1865–1930) luonnon hurmaus ja melankolia'.

Kortin kuva on yksi Inhan sadoista ellei tuhansista K. E. Ståhlbergille vuodesta 1892 alkaen eri puolilta maata kamerallaan ikuistamista maisemista. Niitä hän Kuopiossakin kuvasi Taivaanpankon ohella myös Puijolta ja Laivonsaaresta. Myös näistä Laivonsaaren korkeimmalta kohdalta kuvatuista järvimaisemista painettiin useita erilaisia postikortteja.

Inhan ikuistamat näkymät olivat samoja, joita Suomen matkailijayhdistyksen opasvihkosarja Matkasuuntia Suomessa I-IV 1888–1890 oli suositellut käyntikohteiksi. Siinä matkailijoita neuvotaan ihailemaan Kuopion maisemia kaupunkia ympäröiviltä mäiltä, Puijolta, Huuhanmäeltä, Neulamäeltä, Laivonsaaresta ja kauempaa Vanuvuorelta ja Uuhimäeltä.

Sama opas neuvoa myös reitin Taivaanpankolle ja takaisin.

"Niuvanniemeltä Puijolle päin on Taivaanpankko, jolta näkee yli pohjoisen kulkuväylän ja jonne menee selvä polku. Sieltä on paluumatka tehtävä uutta maantietä myöten Puijon rinteeseen ohitse kaupunkiin päin jolloin aukeaa avara näköala kaupungin ja Kallaveden ylitse."

Nyt yli sata vuotta myöhemmin Taivaanpankkoa ei enää tunneta näköalapaikkana, vaan asunto-alueena, jonka rakentaminen alkoi Puijonlaakson kaavoituksen myötä 1960-luvulla.

Silloin Taivaanpankolle nousi kymmeniä kerrostaloja, torneja ja lamelleja, pankko-alkuisia tai -loppuisia asunto-osakeyhtiöitä. Niistä yksi oli vuonna 1967 valmistunut asunto-osakeyhtiö Pankkosato, josta ilmestyi vuonna 2007 Pentti Karvosen ja Eila Ollikaisen kooma historikki 'Pankolla on hyvä asua'.

Helena Riekkö

Taivaanpankon postikortti. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Suuret ikäluokat yllättä

Tulevaisuuden haasteissa piirtyy muutosjohtajuus.

Rikkaat ja terveet eläkeläiset tekevät kepposet vielä kerran.

Helsingin Kauppakorkeakoulun käyttävät kumisevat tyhjiyttään joulun välipäivinä. Viimeistä viikkoa Helsingin Kauppakorkeakoulun tutkijana työskentelevä **Mika Pantzar** viittaa käytävän muhkeisiin patsaisiin:

”Näitä täällä kyllä riittää. Elämää ja rakkautta tuovat opiskelijat, joita soisi arkenakin näkyvän enemmän.”

Uudenlaisen ajattelun tutkija

Vuoden alusta aloittaa uusi, innovatiiviseksi brändätty Aalto-yliopisto, Helsingin kauppakorkeakoulun, Taideteollisen korkeakoulun ja Teknillisen korkeakoulun fusio.

”Organisaatiomuutokset ovat helvetillisiä, hallintomme on lujimmalla. Kolmasosalle työntekijöistä organisaatiomuutos on neutraali asia, kolmasosa pelkää työnsä tai asemansa puolesta ja kolmasosa on varovasti innoissaan”, muutoksessa elävä tutkija kuvaa.

Mihin ryhmään hän itse kuuluu?

”Olen odottavalla ja myönteisellä mielellä. Nyt on mahdollisuus uudentyppisiin yhteisiin hankkeisiin, joissa voi syntyä aidosti uutta. Olen uudenlaisen ajattelun asialla”, Mika Pantzar sanoo.

Uudistukset eivät toimi ilman byrokraatteja

Rahan puute voi saada tekemään toisin. On lähdettävä etsimään uusia ratkaisumalleja.

”Toivon todella, että eri laitosten ja korkeakoulujen kanssa löytyy sellainen työntekeksen malli, josta löytyy portteja ulospäin ja jossa suuri ei murskaa kahta pientä”, Aalto-yliopistoa osittain ylimainostetuna pitävä Pantzar sanoo.

”On jo nyt löytynyt kymmeniä ihmisiä, joilla on halua hakea poikkitieteellistä yhteistyötä yli rajojen. Näitä sillanrakentajia tarvitaan, koska entiset asemat häviävät muutoksen alle.”

Mika Pantzar on kriittinen sekä taiteilijoille että huippututkijoille, jotka ”haluavat nousta ylitse muiden” ikään kuin voitaisiin ajatella korkeakoulun jakautuvan palvelevaan koneistoon ja eturivin luoviin työläisiin:

”Yhteiskuntamme tai koulumme eivät pyöri ilman puurtajia, joita uudistuksessa halventavasti kutsutaan byrokraateiksi tai yleiskustannuksiksi.”

Aalto-yliopiston erikoisuus on se, että taiteilijat ovat mukana.

”Rahan voimalle alistamisen riskejä toki on, mutta pelko siitä on kuitenkin ollut liioiteltua. Odotan taiteilijoilta sitä, että he ovat halukkaita ja kyvykkäitä antamaan intellektuellipanoksensa muulle yhteiskunnalle. Toisin kuin monet heistä itse kuvaavat eräissä tuoreissa taiteen tulevaisuutta kuvaavassa pro gradu -tutkimuksessa, jossa taiteilijoita pohdituttavat lähinnä instituutiot, palkka ja galleriatointi. Tien näyttäminen on tietenkin haastava tehtävä itse kullekin.”

Aalto-yliopistosta valmistuva voisi Pantzarin mukaan olla integroitunut tekniikan ja taiteen väliin,

laajasti yleissivistynyt kansalainen, ajattelija, joita kaipaamme nykylämasta selvitäksemme.

Johtamisen koulutukseen vihaa, rakkautta ja seksiä

Johtamisen, opetuksen ja tutkimuksen saralla on työtä, jota ei voida tehdä juoksemalla julkaisujen perässä vaan on keskityttävä uuden maailman kuvaamiseen. Johtajan keskeinen tehtävä on karismaattisesti ylläpitää ”spiritiä”, henkeä, uskoa tulevaisuuteen.

”Johtajia ei meillä kouluteta kohtaamaan vaikkapa vihaa, rakkautta, seksiä, vaikka kaikilla työpaikoilla ne ovat keskeisiä toimintaa usein tiedostamatta ohjaavia asioita. Niistä ei pidetä kursseja, ne ovat organisaatioille liian kovia juttuja, vaikka juuri niiden tilanteiden hoitamiseen johtajat tarvitsevat kipeästi valmiuksia.”

Pantzar kaipaa muutenkin uutta ajattelua yhteiskunnallisten ongelmien hoitamiseen:

”Nykylama ei ole tuonut suomalaiseseen ajatteluun mitään uutta. Kun Iso-Britanniassa ja Yhdysvalloissa pohditaan kuumeisesti uusia vaihtoehtoja selvitä, meillä puhutaan lautakasoista! Muualla syntyy uutta, mutta ei meillä”, tulevaisuudentutkija puuskahtaa.

”Toki konservatiivisuudella on puolensa. Suomalaisissa perheyriyksissä on pidetty ihmisiä töissä, vaikka tulos olisi ehkä parantunut työvoimaa vähentämällä.”

Samalla on estetty muiden työntekijöiden pelkoa.

”Voisiko vaihteeksi miettiä vaikka aidosti sitä, milloin fuusioitumisen, yhdistymisen tie kääntyy fissioksi, hajaantumiseksi? Voisiko se tuottaa jotakin uutta ja hyvää nykytilanteeseen?”

Ihmisten omaehtoisuus ja esimerkiksi oma viljely lisääntyvät tulevaisuudessa Pantzarin arvion mukaan. Viljelyllä Pantzar tarkoittaa myös hengen viljelyä.

Kotona hukkaneliöitä, reissussa hukkamatkaa

Toisen maailmansodan jälkeen yhteiskuntien valtiojohtoisuus lisääntyi. Mika Pantzar on kriittinen politiikkaa kohtaan, jossa valtio on menettänyt ohjaavaa rooliaan:

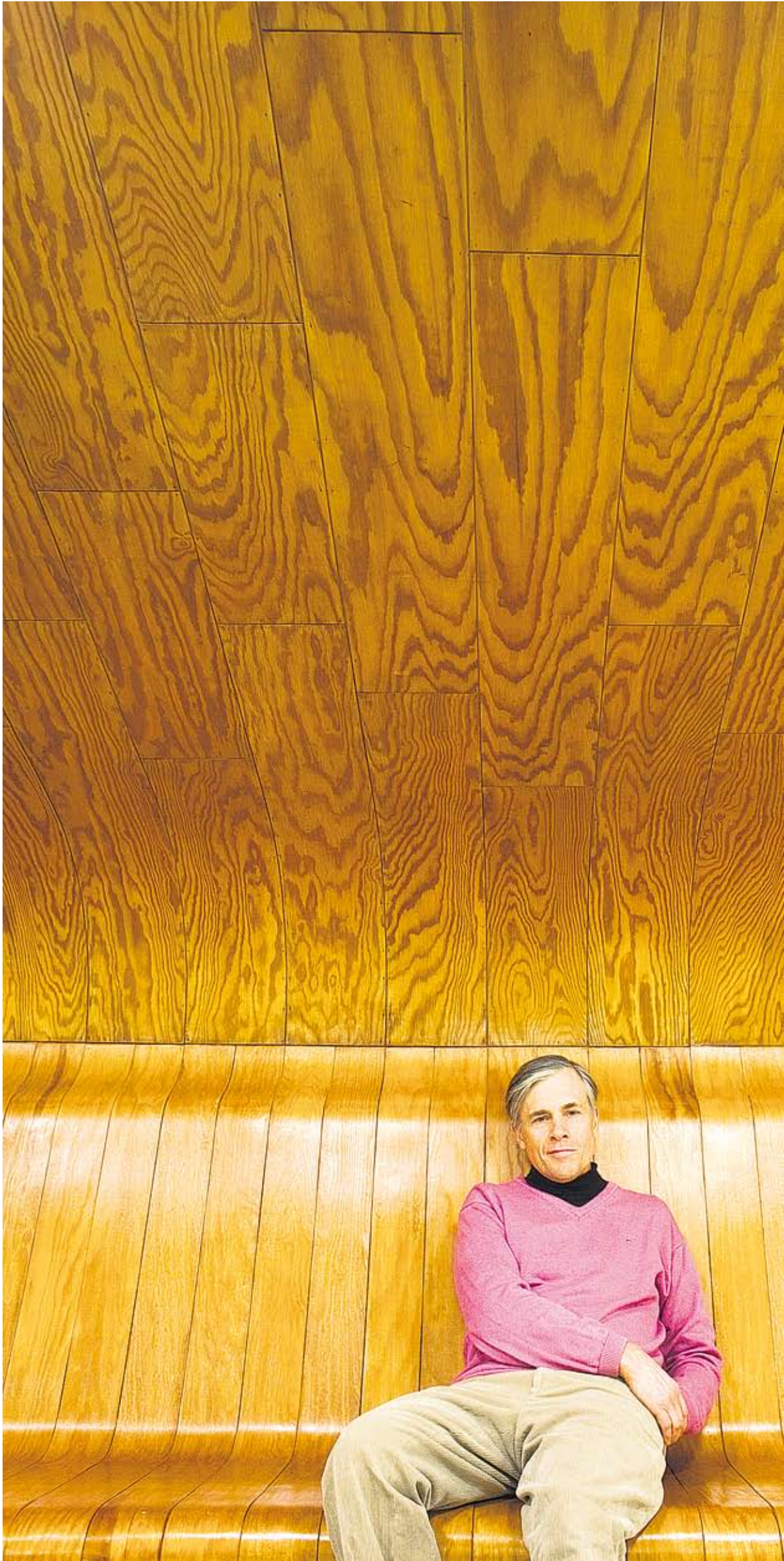
”Poliitikoista on tullut nössöjä. Kasvihuoneilmiötä ei voiteta valituksella, se on naiivi kuvitelma: Mikäli uskotaan kasvihuoneilmiöön, on alettava vaatia teollisuudelta energiatehokkaampia koneita ja tiiviimpää yhdyskuntarakennetta. On kyseenalaistettava monia sellaisia itsestäänselvyyksiä kuten asumisväljyyden tai liikkuvuuden jatkuva kasvu. Nyt on sitouduttu mittaviin päästövähennyksiin, mutta kansalaiset eivät tiedä, mihin on käytännössä sitouduttu, mitä tämä heiltä vaatii”, porvarilliseksi vihreäksi tunnustautuva tutkija haastaa.

1950-luvulta asumisen ja liikku-
misen energiankulutus on moninkertaistunut.

Euroopan Unionin peruskirjassa korostuu ihmisen ja pääoman vapaa liikkuvuus:

”Kun se on sinne saakka kirjattu, kuinka voidaan saada liikkumiseen liittyvät päästöt kuriin? Irä-Eu-

Taavetti Alin

”Muutosjohtamisessa on tärkeää miettiä, puhutaanko yhteistyön vai sodankäynnin kielellä”, Mika Pantzar muistuttaa.

...ävät vielä

roopassa ihmiset eivät muuta työn perässä, vaan joutuvat matkustamaan entistä enemmän jotta saavat ruokaa. Kotona on hukkaneliöitä, reissun päällä tulee hukkamatkaa. Meillä palvotaan vapauden nimissä 'pakkoliikkuvuuden kapitalismia.'"

"Urheiluhallien ja katuvalojen energiantuhlausta eikä niihin liittyvää arvontuotantoa nähdä kulutuksena, nähdään vain se mitä kaupasta ostetaan. Kuitenkin ruuan osuus kotitalouksien menoista on enää vain noin 15 prosenttia."

Rikkaat eläkeläiset yllättävät talousdynamiikan

Tulevaisuuteen kuuluu tutkijan mukaan ilmastonmuutoksen ja energiakriisin lisäksi elintarvikekriisi ja vesikriisi.

"Köyhät maat haluavat meidän elintasomme. Kun keskiluokka saa kokea rikastumisen vaikutukset, se ei siirry vapaaehtoisesti köyhyyteen. Voiko heitä siitä syyttää?"

Opettaja on nähnyt muutoksen ja mukavuudenhalun kasvun myös opiskelijoissa:

"Omana opiskeluaikanani oli hienoa päätyä vientikauppiaaksi. Nyt sinne ei haluta, koska on mukavampaa olla kotona kuin tehdä matkatyötä."

Tulevaisuutta leimaa vielä yksi nimensä mukaisesti suuri asia: suuret ikäluokat.

"Ne tulevat yllättämään meidät vielä kerran. Ne tekivät sen jo 1960-luvulla vapauttaessaan seksin koko yhteiskunnassa, 1970-luvulla aloittaessaan turismin ja julkisen palvelukoneiston massiivisen rakentamisen, 1980- ja 1990-luvuilla keskittyessään kodinrakentamiseen ja sen varustelun parantamiseen ja 2000-luvulla keskittyessään entistä enemmän terveyteen, kuntoon ja palveluihin. He opettivat koko kansalle esimerkiksi sauvakävelyn."

"Entistä rikkaammat ja terveemmät eläkeläiset yhdessä ajan kanssa tekevät nuoremmille ja talouden dynamiikalle yllätyksen", Mika Pantzar povaa.

Ulla Remes

MIKA PANTZAR

- elää todeksi Aalto-yliopiston syntyä Helsingissä
- haastaa taiteilijoita osallistumaan yhteiskuntaan enemmän
- uskoo nostalgian paluuseen ja design-myyntin kasvuun
- näkee virtuaalimarkkinoiden vapauttavan ihmisen identiteettiä
- muistuttaa, että johtajuus on ammatti, johon pitää koulutautua
- on huolissaan puheesta "koneistosta": hallinnossa työskentelee ihmisiä, joiden työpanos on kokonaisuudelle tärkeä
- toivoo pojille elintilaa koulussa ja vaihtoehtoisia oppimismalleja tunnilla istumisen sijaan
- näkee vanhempien ja lasten suhteen parantuneen, mutta miehen ja vaimon suhde on edelleen haastava ja vaikea
- on itse ollut aviossa vaimonsa kanssa vuodesta 1983 eikä aio erota
- uskoo tulevaisuuteen

Talkoohengellä tulevaisuuteen

LAURA RAJANIEMI
Kuopio

"Toivon, että minulla olisi töitä, terveyttä ja tärkeitä ihmisiä ympärilläni. Odotan laman loppumista ja työtilanteen paranemista. Ihmiset voivat paremmin, jos heillä on töitä. Toivoisin, että ihmiset välittäisivät enemmän toisistaan ja ympäristöstään, Suomessakin alkaa olla vähän liikaa "ei kuulu mulle" -asennetta."

"En pelkää mitään, mutta tietysti odorusten kääntöpuolet pelottavat. Olen kotoisin Pohjois-Pohjanmaalta ja siellä puhutaan "kökkä"-perinteestä, joka tarkoittaa, että tehdään asioita talkoohengellä. Sitä henkeä voisi olla tässä ajassa enemmän."

JUHA-PEKKA JAUHIAINEN
Kuopio

"Odotan joka vuosi parempaa vuotta kuin edellinen on ollut. Koulun suhteen odotan parempia arvosanoja."

"En koe lisääntyntä turvattomuutta vaikka kaikenlaista on Suomessakin viime aikoina tapahtunut. Eniten ehkä pelkään läheisten menettämistä. Yhteisöllisyyttä lisäisi ainakin se, että nuorisolle järjestettäisiin enemmän tiloja kokoontua ja harrastaa."

MATTI VEPSÄLÄINEN
Kuopio

"Toivon, että työttömyys saataisiin laskuun ja maailmassa säilyisi rauha."

"En osaa pelätä mitään, sillä huomisesta ei tiedä ja siksi sitä on turha murehtia etukäteen. Yhteisöllisyyttä voisi edistää esimerkiksi muuttamalla kerrostalojen tyhjiä tiloja yhteisiksi kokoontumispaikoiksi. Ihmiset eivät nykyään enää kyläile, mutta yhteisiin tiloihin olisi matala kynnyks tullä kahvittelemaan ja juttelemaan."

Heli Haring
Kuvat: Ari-Pekka Keränen

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit, veroilmoitukset, kauppakirjat ym.
asiakirjat ammattitaidolla joustavin maksuehdoin.

Kuopion Invalidit ry

Suokatu 36 A, II krs., Kuopio, puh. 044 55 44 047

Sielunhoitoterapia SYDÄNJUURI

Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä, MU-sielunhoitoterapeutti

Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464, hennalehtimaki@gmail.com

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Eero Heikinheimo, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe
Kuopio
Hapelähteenkatu 41
Puh. (017) 462 1511

Ke klo 9-12
Siilinjärvi
Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina

... ja hymysi huomataan

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 22 %

Asianajotoimisto Kalevi PitkänenOy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

Pesulapalveluita laadukkaasti yrityksille ja yksityisille

Jäniksenpolku 31, Kettulanlahti KUOPIO
ajo-ohje: Kallantie-Kettulanlahdentie-Jäniksenpolku 31
017-581 0162

Ahertajankatu 3
78850 Varkaus
017-369 0700

Minna Canthin katu 58
70100 Kuopio
017-369 0706

SWIPE Mifi NaturCare

VAIPAT ja VUOTEEN- SUOJAT

- myös kotiin kuljetettava

- ihonhoito
- pesu- ja puhdistusaineet
- sisäpintojen- ja sisäilman-
puhdistusjärjestelmät

SOITA 044-353 3367

Kuopion Hoitotarvikepalvelu

Tuomiokirkko

TUOMIOKIRKKO
p. 040 4848 256
**Tuomiokirkko avoinna tutustumis-
ta ja hiljentymistä varten klo 10-15,**
lisäksi perjantaina 18-23.
Viikkomessu ke 13.1. klo 19. Olli Viita-
niemi.
Urkutuokio la 16.1. klo 15.
Messu su 17.1. klo 10. Saarna Olli Viita-
niemi, liturgia Liisa Penttinen. Kantto-
rina Pertti Rusanen, urkurina Anu
Pulkkinen.
Viikkomessu ke 20.1. klo 19. Teol. yo.
Tuomo Niemelä.
Nuorten ekumeeninen rukoushetki
pe 22.1. klo 19. Raamatunlukua ja ru-
koust. Kanttori Jarkko Maukonen,
musiikkia eri seurakunnista.
Urkutuokio la 23.1. klo 15.
Messu su 24.1. klo 10. Saarna Ilpo
Rannankari, liturgia Miika Turunen.
Kanttorina Pertti Rusanen, urkurina
Anu Pulkkinen.
**Kristittyjen yhteyden rukousviikon
pääjuhla** su 24.1. klo 15. Arkkipiispa
Leo, piispa Wille Riekinen, tuomioro-
vasti Ilpo Rannankari. Pyhän Nikola-
oksen katedraalikuoro, johtaa kantto-
ri Anita Lintu. Vapaakirkon kuoro,
johtaa Reijo Jäntti. Yksinlaulua Tapio
Heikkinen. Urkurina Anu Pulkkinen.
Markkinaseurat ke 27.1. klo 18. Matti
Sihvonen, Ilpo Rannankari, Simo Jun-
tunen. Kuopion Virsikuoro, joht. Anna
Kosola.

KESKUSSEURAKUNTATALO
Suokatu 22
Seurakuntamestarit
p. 040 4848 259
Keskikaupungin palvelupiiri ke 13.1.
klo 13 kerhohuone Eetu, Suokatu 22
C. Hyviä villalankoja kaivataan Äiti Te-
resan -peittojen neulomista varten.
Lahjoituksia voi tuoda diakoniatöimis-
toon.
Torstaiseurat to 14.1. klo 18 kerho-
huone Samulissa.
**Tuomiokirkon psalmikuoron har-
joitukset** alkavat to 14.1. klo 18. Uu-
det kiinnostuneet laulajat voivat ottaa
yhteyttä kuoronjohtaja Anu Pulkki-
seen, p. 040 4848 281.
Raamattupiiri ti 19.1. klo 17.30 kerho-
huone Aaron, Suokatu 22 C. Olli Viita-
niemi.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 20.1.
klo 11. "Santiago de Compostela" ku-
via ja kokemuksia pyhiinvaellusreitit-
tä. Matti Järveläinen.
Markkinaseurat ke 27.1. klo 19. Tar-
joilua Keskuseurakuntatalossa, Suo-
katu 22.
Markkinaseurojen iltaseurat ke 27.1.
klo 19.30 Suokatu 22. Jaro Julkunen,
Merja Leppälä.

**INKILÄNMÄEN
SEURAKUNTATALO**
Inkiläntie 7
Emäntä p. 040 4848 269
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 13.1.
klo 11 tuomiorovasti Matti Järveläinen
kertoo Santiago de Compostelan py-
hiinvaellusmatkastaan, lounas ja kahvi
(6 e).
Nuortenilta to 14.1. klo 18.
Messu su 17.1. klo 12. Saarna Olli Viita-
niemi, liturgia Liisa Penttinen, kantto-
rina Pertti Rusanen.
Käsityö- ja nikkaripiiri alkaa ma 18.1.
klo 9.30 seurakuntatalon alakerrassa.
Perhekerho ke 20.1. klo 9.30.
Inkilänmäen palvelupiiri ke 20.1. klo
13 seurakuntatalon yläkerrassa.
Palvelupiiri to 21.1. klo 13. Yhteislaulua.
Virret ja hengelliset laulut.
Raamattupiiri ti 26.1. klo 17.30. Liisa
Penttinen.
Perhekerho ke 27.1. klo 9.30.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 27.1.
klo 11. Hartaus klo 11 "Jeesus herättää
uskon", ruokailu klo 11.30-12.30. Ilta-
päiväohjelman aiheena Yhteisvastuu-
keräys 60 vuotta.

MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10
p. 040 4848 272
Avoinna ma - to 11-15.

seurakunnissa

Viriketuo keskiviikkoisin 13.1. al-
kaen, toteuttajina lähihoitajaopiskeli-
jat.
Papin päivä ti 26.1. klo 13. Teol. yo.
Jarmo Eskelinen, Liisa Penttinen.

NUORET
Nuortenilta to 14.1. klo 18 Inkilänmä-
en seurakuntatalossa, Inkiläntie 7.
Nuorten ekumeeninen rukoushetki
pe 22.1. klo 19 Tuomiokirkossa. Raa-
matunlukua ja rukousta. Kanttori Jark-
ko Maukonen, musiikkia eri seurakun-
nista.

LÄHETYS
Kotien lähetyspiiri ke 13.1. klo 13
Kaisa Kolehmaisella, Vuorikatu 5 A 11.
SLEY:n lähetyspiiri to 14.1. klo 18.30
kerohuone Aaronissa, Suokatu 22 C.
Maanantain lähetyspiiri ma 18.1. klo
16 kerhohuone Aaronissa, Suokatu 22
C.
Näpertäjät ke 20.1. klo 13 kerhohuo-
ne Aaronissa, Suokatu 22 C.
Tiistain lähetyspiiri ti 26.1. klo 13
kerhohuone Aaronissa, Suokatu 22 C.
Kotien lähetyspiiri ke 27.1. klo 13
Hilkka ja Väinö Lättilä, Myllykatu 12 A.

PERHETYÖ
Perhekerho ti 19.1. klo 9.30. Suokatu
22 E. Ke 20.1. klo 9.30 Inkilänmäen
seurakuntatalolla.
Perhekerho ti 26.1. klo 9.30. Suokatu
22 E. Ke 27.1. klo 9.30 Inkilänmäen
seurakuntatalossa.

KASTETUT
Aatu Martti Joninpoika Pajarinen,
Miro Alex Rissanen, Sofia Daniela Bjur-
ström, Isa Jessica Bjurström, Emma
Kaino Kaarina Sinisalo, Sofi Maria
Ruotsalainen, Aimo Armas Olavi Piiron-
nen, Eemil Mikko Matias Mäkinen.

KUULUTETUT
Timo Janne Olavi Kettunen ja Pia Sus-
san Nissinen, Heikki Juhana Rantala ja
Mona Eveliina Rautio.

KUOLLEET
Antti Ilmari Kovanen 80 v, Jaakko Elias
Hintikka 85 v, Hilja Maukonen 97 v,
Tyyne Kyllikki Väänänen 82 v, Elsa An-
nikki Miettinen 85 v, Aili Aliina Parviai-
nen 85 v, Sirkka-Liisa Heiskanen 87 v,
Anni Anelma Taskinen 72 v, Rauno
Juhani Hämäläinen 60 v, Harri Markku
Kariluoto 56 v.

Alava

ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5
p. 040 4848 298
Messu su 17.1. klo 10. Saarna Anna
Väättäinen, liturgia Ilona Yliräisänen ja
Pirjo Kuula, kanttorina Ossi Jauhiai-
nen.
Messu su 24.1. klo 10. Saarna Ilona
Yliräisänen, liturgia Anna Väättäinen ja
Hannu Koskelainen, kanttorina Leila
Savolainen.
Perheen pyhä su 24.1. klo 16. Lasten-
virsimaraton ja kertomuksia Raama-
tusta. Yhteislaulua Alavan lapsikuor-
on, Leila Savolaisen, Jarkko Mauko-
sen ja Sami Tiaisen johdolla. Kerto-
muksia Raamatusta Kiisi Isotalon
matkassa. Laulu ja kertomukset vaihtu-
vat non-stoppina vartin välein klo
16 alkaen. Tarjolla lämmintä mehua.

Alavan seurakuntakeskus
Keihäskatu 5 B
Liikuntapiirit keskiviikkoisin päivä-
jumppa klo 12.45 ja iltajumppa klo
18.30 liikuntasalissa.
Käsityö- ja askartelupiiri joka toinen
torstai (parilliset viikot) klo 13 kirkon
alasalissa, alk. 21.1. Ohjaaja Arja Jaak-
konen, p. 050 571 1518.
Pisara meressä -piiri kokoontuu ko-
deissa Kirkon Ulkomaanavun hyväksi.
Yhteysenkilö Annikki Häkkinen, p.
0400 292 975.
Alavan diakonia- ja lähetyspiiri ko-
koontuu joka toinen tiistai (parilliset
viikot) klo 12-13.30 kerhohuone 1, alk.
12.1.

Eläkeläisten päiväpiiri joka toinen
tiistai (parilliset viikot) klo 12 - 14.
Joka toinen kerta ruokailu ja ohjel-
maa, joka toinen kerta kahvila. Kevään
kokoontumiset: 12.1. (ruokailu), 26.1.,
9.2., 23.2., 9.3., 23.3., 6.4., 20.4. ja 4.5.
Raamattu- ja rukouspiiri maanantai-
sin klo 18 kirkon alasalissa. Yhteyshe-
nkilöt Terttu Möykkynen, p. 050 302
0417 ja Pirkko Toivanen, p. 041 4380
659. Alk. 11.1.
Muistatko? -piiri ti 26.1. klo 13. kirkon
alasalissa. Keskustelua historiasta ja
yhteiskunnallisista asioista.
Kirjallisuuspiiri to 28.1. klo 14 kerho-
huone 1. Kirja: Veikko Huovinen: Ha-
vukka-ahon ajattelijä. Yhteyshe-
nkilö Aino Mikkonen, p. 040 7071 499.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

p. 040 4848 311
Ystävän Tupa maanantaisin klo 12 -
13 jumppa, klo 13 - 15 tupa ja torstai-
sin klo 12.30 - 14.30 hetkihartaus ja
ystäväntupa. Joka kuukauden viimei-
senä maanantaina lähetyksen ja kan-
sainvälisen diakonian asiaa. Alk. 11.1.
Värikäsi värikäs kädentaitokerho
tiistaisin klo 12-15.
Arkinen ateria joka torstai kahviossa
klo 11-12. Aterian hinta 2 €.
Raamattu- ja rukouspiiri tiistaisin
klo 18-20, alk. 12.1. Yhteyshe-
nkilö Ilkka Sormunen, p. 2832 480.
Messu su 17.1. klo 13. Saarna Juha
Välimäki, liturgia Anu Kiviranta, kant-
toirina Ossi Jauhiaiainen. Rytty 1 ja Ryt-
ky 2 leiriläiset mukana.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

p. 040 4848 307
Diakonia- ja lähetyspiiri joka toinen
tiistai (parilliset viikot) klo 13-14.30.
Yhteyshe-
nkilö Ritva Marjanen, p. 0400
346 078.
**Särkiniemen raamattu- ja rukous-
piiri** joka toinen keskiviikko (paritto-
mat viikot) klo 18.30. Alk. 20.1.
Eläkeläisten päiväpiiri joka toinen
tiistaina (parittomat viikot) klo 13 -
14.30.
**Särkiniemen diakonia- ja lähety-
piiri** kokoontuu joka toinen tiistai (pa-
rilliset viikot). Alk. 12.1.
Särkiniemen puoroujumppa joka toi-
nen tiistai (parilliset viikot) klo 11-
11.30.
Yht. henk. Toini Jääskeläinen, p. 0400
786 166.
Särkitupa torstaisin klo 13-14.30. Yh-
teyshe-
nkilö Sylvi Viippola, p. 040 5955
882.
Arkinen ateria tiistaisin klo 11.30-
12.30.
Kirkkohetki tiistaisin klo 12.30.
Messu su 24.1. klo 13. Saarna Ilona
Yliräisänen, liturgia Anna Väättäinen ja
Hannu Koskelainen, kanttorina Leila
Savolainen.

VARHAISNUORET

Kouluikäisten kerhot, Alavan kirkol-
la, Keihäskatu 5 Maanantaisin **kokki-
kerho** 1-3 lk klo 17-19, **poikien sali-
bandykerho** 4-6 lk klo 17-18. Tiistaisin
tyttöjen kuvataidekerho 2-6 lk klo
16.30-18. Keskiviikko **kokkikerho** 4-6
lk klo 17-19, **liikuntakerho** 2-6 lk klo
17.30-18.30. Torstaisin **salibandyker-
ho** 1 lk klo 16-17, **salibandykerho** 2-3
lk klo 17-18, **pienoismallikerho** 4-6 lk
klo 16.30-18. Neulamäen kirkolla, Ve-
surikuja 4 Maanantaisin **kokkikerho** *
1. 1-6 lk klo 17-19. Keskiviikkoisin **kok-
kikerho** * 2. 1-6 lk klo 17-19 *Voit vali-
ta jommankumman kerhoista; 1ker-
ho/viikko. Torstaisin **askartelukerho**
1-6 lk klo 16.30-17.30 Neulamäen kou-
lulla: **Salibandykerho** 1-6 lk klo 15.30-
16.30 Särkiniemen seurakuntakodissa,
Särkiniementie 20 Maanantaisin **kok-
kikerho** 4-6 lk klo 17-19, **pelikerho**
1-6 lk klo 17-18. Tiistaisin **kokkikerho**
1-3 lk klo 16.30-18.30, **näytelmäker-
ho** 4-6 lk klo 17.30-18.30. Särkiniemen
koululla: **Salibandykerho** 1-3 lk klo
17-18, **poikien salibandykerho** 4-6 lk
klo 18-19

LÄHETYS

Mummon mökin lähetyspiiri joka
toinen maanantai parittomalla viikolla
klo 16. Alk. 18.1.

DIAKONIA

Diakoniatoimistot Alavan kirkko: ajanvarausvastaanotto keskiviikkoisin klo 9-11, p. 040 4848 324, diakoniatyöntekijä Liisa Tiilikainen. **Neulamäen kirkko-seurakuntakeskus:** ajanvarausvastaanotto torstaisin klo 9-11, p. 040 4848 296, diakoniatyöntekijä Ulla Turunen, p. 040 4848 325. **Särkiniemen kirkko-seurakuntakoti:** ajanvarausvastaanotto tiistaisin klo 9-11, p. 040 4848 295, diakoniatyöntekijä Sisko Laitinen, p. 040 4848 326. **Lähimmäispalveluryhmä** alkaen 18.1. klo 17.30 kerran kuukaudessa seurakuntatalissa. Tarkempia tietoja diakoniatoimistosta Sisko Laitinen, p. 040 4848 326.

MUUTA

Omaishoitajien ryhmä tuomiokirkko-seurakunnan kanssa joka kuukauden viimeinen maanantai klo 13 keskusseurakuntatalon Samulissa, alk. 25.1. Lisätietoja diakoniatoimistosta, Liisa Tiilikainen, p. 040 4848 324.

KASTETUT

Lempi-liris Elisabet Viljanen, Lotta Emilia Kankkunen, Roope Luukas Räikkönen, Miina Anja Inkeri Marttinen, Minea Iida Olivia Korhonen, Sandra Sofia Soinen, Hilla Inkeri Lehikoinen, Ella Eve-liina Penttinen, Netta Sara Sofia Kaarijoki, Veeti Anselmi Tyni, Okko Eemil Heinonen.

KUULUTETUT

Paavo Kalevi Tuovinen ja Pirjo Annikki Hyvärinen, Janne Veli Räsänen ja Noora Helen Josefiina Huovinen, Juha Matti Pesonen ja Katja Hannele Hämäläinen.

KUOLLEET

Helmi Sofia Korhonen 90 v, Toini Lyyli Kumpulainen 92 v, Maire Elina Pulmu Ponto 83 v, Anja Maija Heikkinen 76 v, Suoma Savolainen 79 v, Toivo Eemil Huttunen 66 v, Kaisu Maria Kokkonen 93 v, Ilkka Matti Tapio Oksman 60 v, Toivo livari Vepsäläinen 82 v, Sulo Armas Ryyänen 81 v, Miia Johanna Vä-nänen 23 v.

KALLAVEDEN KIRKKO
Rauhalahdentie 21

Seurakuntailta ke 13.1. klo 18.30-20. Tienetsijät ja näyttäjät: Itamaan tietäjät Matt 2:1-12. Esko Konttinen.(Keskiviikko iltojen pohjamateriaalina käytetään Risto Kormilaisen Kirkkovuosi tutuksi-kirjaa). **Messu** su 17.1. klo 10. Saarna Veli Mäntynen, liturgia Kirsi Leino ja kanttorina Seppo Kirkinen. **Seurakuntailta** ke 20.1. klo 18.30-20 kirkon ykseydestä. Keskustelemme eku-meniasta ja yhteiskristillisestä yhteis-työstä. Anni Tanninen. **Messu** su 24.1. klo 10. Saarna Lauri Kas-tarinen, liturgina teol.harj. Maire Komu-lainen ja kanttorina Anna-Mari Linna. **Seurakuntailta** ke 27.1. klo 18.30-20. Yhteisvastuu-keräys 2010. Diakoni Martti Olsen välittää syksyisen opinto-matkansa terveisiä Haitista

VEHMASMÄEN KAPPELI
Sotkanniemi 15

Messu su 24.1. klo 13. Saarna teol.harj. Ari Rautakoski, liturgia Matti Pentikäi-nen ja kanttorina Anna-Mari Linna.

HIRVILAHDEN KAPPELI
Länsirannantie 2410

Sanajumalanpalvelus su 17.1. klo 13. Maire Komulainen, Esko Konttinen, kanttorina Seppo Kirkinen.

KINKERIT

Kaislastenlahti ti 12.1. klo 13 Pekka ja Marja-Leena Savolaisella, Anttilantie 88. Raili Rantanen ja Anna-Mari Linna. **Veh-masmäki** ke 13.1. klo 18.30 Erkki ja Liisa Laitisella, Pietiläntie 11. Raili Rantanen ja Anna-Mari Linna. **Sotkanniemi** ke

13.1. klo 18.30 Tapani ja Elina Jauhiaisel-la, Sotkanniemi 796. Matti Pentikäinen ja Seppo Kirkinen. **Puutossalmi** to 14.1. klo 13 Ritva Heikkisellä, Koljonniemen-tie 71. Raili Rantanen ja Anna-Mari Lin-na. **Hirvilahti** to 14.1. klo 18.30 Kari ja Marja-Leena Kaukosella, Rantapihassa, Lintulanlahti 29. Raili Rantanen ja Sep-po Kirkinen. **Lamperila** to 14.1. klo 18.30 Risto ja Merja Huttusella, Pulkin-tie 125. Matti Pentikäinen ja Anna-Mari Linna. **Niemisjärven kylätalo** su 24.1. klo 16. Matti Pentikäinen ja Anna-Mari Linna. Kinkerien aiheena on Pyhä.

MUSIIKKI

Kirkkokuorot alkavat Kirkkokuoron seniorit harjoitukset tiistaisin alkaen 12.1. klo 17-18.30 Kallaveden kirkolla. Kirkkokuoron harjoitukset tiistaisin al-kaen 18.30-20.30 Kallaveden kirkolla. Kuorojen johtajana Anna-Mari Linna. Uudet laulajat yhteydenotot, p. 040 4848 367 tai anna-mari.linna@evl.fi. **Nuortenkuoro** yläasteikäisille harjoi-tukset keskiviikkoisin alkaen 13.1. klo 16-17 Kallaveden kirkolla. Kuoron johta-jana Mari Vuola-Tanila, p. 040 4848 368 tai mari.vuola-tanila@evl.fi. **Lapsikuorot** ala-asteikäisille harjoituk-set keskiviikkoisin alkaen 13.1. klo 17-18 Kallaveden kirkolla ja klo 18.30-19.30 Vehmasmäen koululla. Kuoron johtaja-na Mari Vuola-Tanila, p. 040 4848 368 tai mari.vuola-tanila@evl.fi.

DIAKONIA

Petrosen diakoniatyön ryhmät perut-tu kevätkaudelta seurakuntatalon re-montin vuoksi. Petosen diakoniatoimis-ton puhelinpäivystys ja kotikäyntipyy-nöt ma ja ke klo 9-10, p. 040 4848 333. **Lähimmäis- ja vapaaehtoistyössä toimivien yhteinen teemailta** to 14.1. klo 18-20 Kallaveden kirkon koulutussa-lissa. **Hyvän hoidon päivät** ke 13.1. klo 10.30. (Omaishoitajille, hoidettaville ja kyyti-palvelua käyttäville) Rytkyn leirikeskuk-sessa. Sanan äärellä Matti Pentikäinen. Ohjelmaan kuuluu mukavaa yhdessä oloa ja lounas (5 €). Ilmoittautumiset Maarit Kirkinen, p. 040 4848 369 tai Riitta Reima, p. 040 4848 370 tai dia-koniatoimisto, p. 040 4848 332. **Leväsen kammari** ma 18.1. klo 12.30 Leväsen palvelukeskuksessa, Leväsen-tie 27. Tarinatupa, vieraana vanhustyön erityistyöntekijä Arja Mielikkinen. Omaishoitajien vertaisryhmä ti 26.1. klo 13-15 Kallaveden kirkon koulutussalis-sa. **Kallaveden, Männistön ja Puijon lä-himmäisten koulutusilta** ma 8.2. klo 18-20. Männistön Pyhän Johanneksen kirkolla. Teemana ”ainako anteeksi”, psykiatrian erik.lääkäri Tuula Pesonen. Ilmoittautumiset Riitta Reimalle, p. 040 4848 370 28.1. mennessä. **Varttuneen väen virkistyspäivä** ke 27.1. klo 10-13 Kallaveden kirkolla. ”Kaik-ki oli vain tuuria - Jumala auttoi minua, niin säilyin hengissä”, Irene Savolainen, hartaus Raili Rantanen, kanttorina Sep-po Kirkinen. Ruokailu 5 €.

MUUTA

Donkkis Big Night-toimintailta 7-13 vuotiaille 15.1. klo 18-20 Pyörön koulul-la. **Leväsen messu** ti 19.1. klo 13.30. Kirsi Leino ja kanttorina Seppo Kirkinen.

PERHETYÖ

Perhekerhot alkavat vk. 3 Valoharjulla alkaen ti 19.1. klo 9.30-11, Kallaveden kirkolla, Jynkänvuoren kerhohuoneessa (Isännäntie 22) ja Kurkimäessä (Kurki-pirtti) alkaen 20.1. klo 9.30-11. **Taidetiistai** koko perheelle 19.1. klo 9.30-11.30 tai klo 13-15 Kallaveden kir-kon kerhohuoneessa. **Perheleiri** 12-14.2. Hirvijärven leirikes-kuksessa. Ohjelmaa aikuisille ja lapsille yhdessä ja erikseen. Hinta aikuiselta 40 € ja lapselta 16 €, maksualennusta voi tiedustella diakoniatoimistosta. Ilmoit-tautuminen 29.1. mennessä Kallaveden seurakunnan toimistoon, p. 040 4848 327. Leiri on ensisijaisesti Kallaveden seurakuntalaisille.

AIKUISTYÖ

Aikuisten takkailta Petosella Tammi-kuun kokoontuminen on peruttu. En-simmäinen kokoontuminen ke 3.2. klo 18-20. **Miesten Raamattupiiri** Jynkänvuoren kerhohuoneessa, Isännäntie 22, joka

Joonas Vähäsöyrinki

Juhlan jälkeen

Joukkovihkimistempaukset ovat saaneet osakseen paljon kiinnostusta ja kiitosta. Jouk-kovihkimisiin osallistuneet parit ovat perustelleet valintaansa halulla mennä naimisiin ilman häihin yleensä liitettävää juhlan jär-jestelyä ja muuta hössötystä. Useinhan hääjuhlan järjestelyi-hin satsataan paljon aikaa, vaivaa ja rahaa. Hääjuhlan halutaan ole-van täydellinen, elämän paras päi-vä. Pettymys on tietysti karvas, jos vuosia valmistellussa juhlassa kaik-ki ei menekään niin kuin pitäisi. Kun se huolella valittu pitopal-velu osoittautuikin ihan surkeaksi tai ruoka ja juoma loppuvat kesken kaiken, on itku varmasti lähellä. Johanneksen evankeliumissa kerrotaan hääjuhlasta, jossa jär-jestelyt menevät pieleen niin, et-tä viini pääsee loppumaan kesken juhlien. Näissä kuuluisissa Kaanan häis-sä juhlijoiden joukossa ovat myös Jeesus ja hänen äitinsä, veljensä ja opetuslapsensa. Käytyään melko kipakan sananvaihdon tilanteesta

äitinsä kanssa, Jeesus pyytää pal-velijoita täyttämään satojen litro-jen vetoiset ruukut vedellä joka muuttuu sitten viiniksi. Juhla on pelastettu. Maistaessaan viiniä pitojen val-voja vain ihmettelee, miksi sulha-nen oli säästännyt parhaan viinin juhlan loppuun, kun yleensä siinä vaiheessa vältti jo huonompikin. Jää epäselväksi huomasivatko lo-pulta muut kuin palvelijat ja ope-tuslapset Jeesuksen osuutta viinin ilmestymiseen tyhjästä. Kertomus Kaanan häistä on täynnä mieltä kutkuttavia yksityis-kohtia. Kaanan häiden tapahtu-missa voidaan nähdä monenlaista syvää symboliikkaa ja vertausku-vallisuutta. Jeesuksen kyky ihme-tekoihin ei sinänsä hämmästyttä, mutta me mietimme yhä Jeesuksen tekojen syitä ja merkityksiä. Evan-gelista toteaa, että tunnusteollaan Jeesus ilmaisi kirkkautensa ja ope-tuslapset uskoivat häneen. Varmasti tuona päivänä ja tuon hääseurueen kannalta Jeesuksen teolla itsessään oli myös suuri ar-

vonsa. Jeesuksella ei ilmeisesti ollut alun perin suunnitelmissaan tehdä ensimmäistä tunnustekoaa juu-ri tuona päivänä, mutta hääparin onneksi ja koko juhlaväen riemuk-si hän päätti kuitenkin sen tehdä. Asia tapahtui vaivihkaa ja ilman sen suurempaa kohua. Jeesus aut-toi juhlan järjestäjän pulasta. Näin salatulla ja yllättävälläkin tavalla Jeesus Kristus oli koko ju-malallisessa voimassaan, kaikessa rakkaudessaan ja myös kaikessa in-himillisyydessään läsnä juuri tuossa hääjuhlassa ja noiden ihmisten kes-kellä, kuullen heidän tarpeensa. Jeesus on luvannut olla kans-samme kaikkina päivinä. Hän jää luoksemme silloinkin, kun arki taas juhlan jälkeen koittaa.

Sanna Husso
Kirjoittaja on vs.
oppilaitospastori

VALOKUVAAJA
Kari Matti Antero
Puustinen
www.kamaan.fi
044-3281000

• **Matot**
• **vuodevaatteet** • ym.

Pykkisatama
ITSEPALVELUPESULA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Hahmoterapeutti
Risto Tarkkainen
- yksilöterapiata
- aikuisille ja nuorille
- työnohjausta
- luentoja
050-566 4695

Asianajotoimisto
J.S KETTUNEN
asianajaja, varatuomari
Kuuluntie 3 B, 71800 Siilinjärvi
Puh. 5800 140, fax 5800 144
0400-573 469
jouni@jskettunen.fi
www.jskettunen.fi

- riita- ja rikosasiat
- testamentit
- perunkirjoitukset ja perinnönjaot
- avioerot, ositukset
- perintä ym.

Kirkkopalvelut-Kotimaa-yhtiöt Raamatun asialla
Pyhä puhuu

Kirkossamme vietetään Pyhäteemavuotia 2010 – 2012. Kirkkopalvelut-Kotimaa-yhtiöt tarjoaa teemaa tukevia tuotteita, palveluja ja toimintoja Pyhä puhuu –sinetin alla.

Tutustu ja tutki tuotteet
www.pyhapuhuu.fi

TAKSI Ari Turunen
0400 572 929
KUOPIO
PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

Verenpainetta, rintakipua, verenkierto- tai erektiohäiriöitä?

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnan määrittäminen uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 185 euroa, josta Kela-korvaus n. 80 euroa

Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN

PUIJONLAAKSON LÄÄKÄRIKESKUS
Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinämuutosten jäykistämä valtimo

Ilmoita Kirkko ja koti -lehdessä!

Kysy lisää
Vappu Kuusiniemi
p. (014) 619 824,
040 486 6726

KOTIMAA-YHTIÖT
ilmoitusmarkkinointi

OLE ARKIENKELI.

LAHJOITA
YHTEISVASTUUKERÄYKSEEN.
WWW.YHTEISVASTUU.FI

HAUTAKIVET
Lisänimien kaiverrus/kultaus- sekä entisöintityöt.
Kivilyhtyjä

KIVI PAJA

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
017-2622695
www.kivipajasarik.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA
Myös lisänimien kaiverukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

toinen torstai klo 18.30-20 (parilliset viikot) 14.1. - 20.5. Viikolla 10 ei piiriä. Piiristä vastaa Veijo Olli, p. 040 8275 304.

Ikäsinkut -opintopiiri elämästä ja uskosta alkaa ma 18.1. Joka toinen viikko 5 kertaa Kallaveden kirkolla klo 18.00-19.30. Raili Rantanen, Seppo Värjy. Ilmoittautumiset toimistoon, p. 040 4848 327 tai Raili Rantaselle. Mukaan mahtuu 12 henkilöä.

KASTETUT

Kerttu Edith Iskanius, Topias Aleksander Hyvönen, Lenni Matias Koistinen, Jaakko Taavetti Pohjolainen, Alma Vilhelmiina Pohjolainen, Kaarlo Aarni Akseli Rauramaa, Joona Matias Salonen, Sampsa Ilmari Joakim Koskela, Pinja Anna Kristiina Tirronen, Niklas Eeli Matias Manninen, Aino Helmi Elina Leppänen, Aino Riikka Siviä Miettinen, Aapo Olavi Nyyssönen, Neea-Julia Johanna Sillanpää, Lenni Eeli Elmeri Koljonen, Leevi Vili Viljami Koljonen, Saimi Sofia Survo, Akseli Veikko Savolainen, Neela Aurora Luukkonen, Heta Hilja Esteri Komulainen.

KUULUTETUT

Jari Tapio Savolainen ja Sonja Pauliina Makkonen, Heikki Olavi Tapio Silvasvuori ja Suvi Aino Maria Jääskeläinen.

KUOLLEET

Kerttu Liisa Huttunen 86 v, Helka Annikki Pajunen 81 v, Otto Johannes Jauhiainen 81 v, Osmo Olavi Kaitokari 69 v, Yrjö Eemeli Föhr 72 v, Hilikka Astori Väänänen 78 v, Sampsa Pekka Johannes Maijala 28 v.

Männistö

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO

Kellolahdentie 8

p. 040 4848 386
Elämää etsimässä -kerho to 14.1. klo 14.30-16 suuren muutoksen kokoneille. Aihe: Muutoksen koskettamat, Merja Leppälä, Seppo Eskelinen, Outi Pohjanen. Kahvit.

Messu su 17.1. klo 10. Saarna ja liturgia Mika Pulkkinen, kanttorina Heikki Mononen. Nuorten kevätkauden toiminnan aloitus. Kirkkokahvit ja -mehut. **Pyhän Henrikin päivän rukoushetki** ti 19.1. klo 12. Reijo Virolainen.

Perhekerho keskiviikkoisin 20.1. alkaen klo 9.30-11. Ota pieni lelu mukaan ensimmäiseen kerhokertaan. Rohkeasti mukaan uudetkin kerholaiset.

Eväitä arkeen ke 20.1. klo 17-18. Raamattu- ja keskustelupiiri takkahuoneessa. Mika Pulkkinen aiheena "Arjen usko", Matt. 8:5-13.

Miesten piiri ke 20.1. klo 17. Piiri osallistuu Eväitä arkeen, raamattu- ja keskustelupiiriin takkahuoneessa. **Yhteislauluhetki** to 21.1. klo 12. Riitta Matilainen.

Messu su 24.1. klo 10. Saarna ja liturgia Lauri Palmu, kanttorina Riitta Matilainen. Kirkkokahvit. Lauri Palmu kertoo Japanista, sen kristillisyydestä ja lähetystyöstä.

Eväitä arkeen ke 27.1. klo 17-18. Raamattu- ja keskustelupiiri takkahuoneessa. "Viimeiset ensimmäisiksi" Matt 20:1-16. Lauri Paatero.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO

Lönnrotinkatu 24

p. 040 4848 391
Männistön lähetyspiiri 13.1. alkaen parillisten viikkojen keskiviikkona klo 13 sivusalissa. Annikki Tenhunen.

Perheen pyhä su 17.1. klo 16. Kirkkohetki, toimintatuokio lapsille sekä tarjoilu. Outi Pohjanen, Marita Kuva, Marjukka Toropainen, Heikki Mononen.

Kätevät kädet ti 19.1. klo 18. Vieno Arvola.

Perhekerho alkaa keskiviikkoisin 20.1. alkaen klo 9.30-11. Pieni lelu mukaan ensimmäiseen kerhokertaan. Tilaa on uusillekin tulijoille.

Messu su 24.1. klo 13. Saarna ja liturgia Lauri Palmu, kanttorina Riitta Matilainen.

DIAKONIA

Diakoniatyön ajanvarauspäivystykset Männistön Vanhalla kirkolla (Lönnrotinkatu 24) tiistaisin klo 9-10, p. 040 4848 385. **Pyhän Johanneksen kirkolla** (Kellolahdentie 8) torstaisin klo 9-10, p. 040 4848 384. Ulla Halonen ke-pe, p. 040 4848 405. Maija Huttunen ke-pe p. 040 4848 407. Merja Hyvärinen ma-ke, p. 040 4848 283. Mari Mertanen, p. 040 4848 406. Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi

Hyvän Mielen Päivä ke 13.1. klo 11-13.30 Pyhän Johanneksen kirkolla. Kasteen lahja, Outi Pohjanen. Ruoka ja kahvit. Linja-auton (Jääskeläisen auto) reitti: Päivärannantie, City Marketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 9.50, Kaijan Padan pysäkki klo 10, Pihlajaharjuntie (Rahusentien risteys) klo 10.05, Kelloniemen Sale klo 10.15, Itkonniemen kioskia klo 10.20, Tellervonkadun pysäkki 10.25, Lönnrotinkatu 52 klo 10.30 (entinen seurakuntatalo), Saariaita klo 10.35, Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu samaa reittiä alkaen klo 13.30 Pyhän Johanneksen kirkolta. Päivän kustannukset 5 €.

Virikekerho torstaisin klo 13-15 Vanhalla kirkolla alkaen 14.1. Diakoniatyöntekijä Maija Huttunen.

Lähimmäiset ma 18.1. klo 17.30 Vanhan kirkon sivusalissa. Mari Mertanen, p. 040 4848 406.

Diakoniatyön ajanvarauspäivystykset Männistön Vanhalla kirkolla (Lönnrotinkatu 24) tiistaisin klo 9-10, p. 040 4848 385. **Pyhän Johanneksen kirkolla** (Kellolahdentie 8) torstaisin klo 9-10 p. 040 4848 384. Ulla Halonen ke-pe, p. 040 4848 405. Maija Huttunen ke-pe, p. 040 4848 407. Merja Hyvärinen ma-ke, p. 040 4848 283. Mari Mertanen, p. 040 4848 406. Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi

Vanhan kirkon ystäväkerho 21.1. alkaen Vanhalla kirkolla parittomien viikkojen torstaina klo 13-14.30. Hartaus. Kahvit 2 e YV:lle. Kuopion diakoniatyön historia, Liisa Penttinen. Yhteyshenkilö Mari Mertanen, p. 040 4848 406.

Omaishoitajat ti 26.1. klo 13-15 Vanhan kirkon sivusalissa. Mari Mertanen.

Männistön, Kallaveden ja Puijon lähimmäisten yhteinen koulutusilta ma 8.2. klo 18-20. Teemana "ainako anteeksi", psykiatrian erikoislääkäri Tuula Pesonen. Ilmoittautumiset Mari Mertaselle, p. 040 4848 406 viimeistään 28.1. Ilmoittautumisen yhteystietoineen voi jättää myös puhelinvaatajaan.

MUUTA

Hartaus to 14.1. klo 13.15 Mäntylän palvelutalossa, Untamonkatu 5. Lauri Paatero, Lauri Palmu, Riitta Matilainen.

Hartaudet ma 18.1. klo 13 ja 13.30 Sunnen kodissa, Päivärinteentie 29. Reijo Virolainen.

KASTETUT

Luka Vilhelm Johannes Niskanen, Eino Jaakko Kastarinen, Senna Emilia Korhonen, Elis Aatu Johannes Rynnänen.

KUULUTETUT

Juhapekka Tuomainen ja Sanna Maria Savilampi, Mikko Antero Korhonen ja Sanna Kristina Kurtti.

KUOLLEET

Niilo Veikko Anttila 85 v, Helmi Teller-vo Hartikainen 81 v, Jari Pekka Mikkonen 45 v, Elisa Helena Keinänen 92 v, Olga Maria Ruuskanen 87 v, Veikko Olavi Miettinen 56 v, Aarre Armas Manninen 87 v, Erkki Johannes Tapaninen 83 v.

Puijo

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

p. 040 4848 419
Kohtaamispaikka to 14.1. klo 18.30 yhteistyössä Kansanlähetyksen kanssa. Mari Voutilainen, Jouko Kauhanen.

Messu su 17.1. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Mari Voutilainen, Pekka Nieminen, Jaakko Syynimaa, Salla Karppinen. Kanttorina Outi Keskisipilä. Lapsille pyhäkoulu.

Konsertti "Lauluja lohdusta ja iäisyysdestä" su 17.1. klo 15. Mari Hautaniemi, mezzosopraano, Olli-Pekka Lappalainen, bassobaritoni, Jussi Pernu, piano, Mikko Väisänen, alttoviulu. Ohjelma 10/5 euroa.

Pieni iltakirkko su 17.1. klo 18. Heikki Hyvärinen. Lauluryhmä Verso.

Messu su 24.1. klo 10. Heikki Hyvärinen saarnaa, Kari Kuula, Salla Karppinen, Matti Pehkonen. Lapsille pyhäkoulu.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS

Taivaanpankontie 3

Midinetti-käsityöpiiri ke 13.1. klo 12. Käsitöiden suunnittelua ja valmistamista myyjäisiä varten. Maija Antikainen.

Martat ke 13.1. klo 18 alkaen, joka toinen viikko kerhuhuone 1-2. Maire Suhonen.

Eläkeläisten iltapäiväkerho to 14.1. ja 21.1. klo 12.30.

Omaishoitajien tapaaminen to 14.1. klo 13. kerhuhuone 3. Raili Lehtoviita. **Seurakunta sekaisin -raamattuluentosarja** ma 18.1. klo 18.30. Korintiin syntyy seurakunta. Kari Kuula. **Israel-piiri** ke 20.1. ja 3.2. klo 14. Arela Toivanen.

Perhekerho ke 20.1. klo 9.30-11.00. Marita Liimatainen, Anniina Risulainen. **Perhekerho** ke 27.1. klo 9.30.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO

Tuomikuja 4

p. 040 4848 426
Messu su 17.1. klo 13. Kari Kuula saarnaa, Jaakko Syynimaa. Kanttorina Outi Keskisipilä.

Ystävänpäiväkerho ke 20.1. klo 10.45. Riemujen rikkaus, surujen summa, erikoissairaanhoidaja Lea Tuiremo ja Riitta Murtorinne. 27.1. Mikä ja Mitä on Raamattu? Heikki Hyvärinen.

Perhekerho ke 20.1. klo 9.30-10.45. Heikki Hyvärinen, Tanja Heikkinen. Kerhon jälkeen mahdollisuus ruokailu (5 euroa aikuiset, lapset ilmaiseksi).

Messu su 24.1. klo 13. Erkki Pesonen saarnaa, Jaana Marjanen, Salla Karppinen. Kanttorina Joona Saraste.

Tehdään yhdessä -ryhmä ma 25.1. klo 18. Riitta Murtorinne, Helena-Heija Nuutinen ja Seija Rissanen.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE

Perhekerho ti 19.1. klo 9.30-11.00. Susanna Pakkala-Koskelainen, Anniina Risulainen.

Perhekerho ti 26.1. klo 9.30.

YSTÄVÄN KAMMARI

Taivaanpankontie 3

Ystävän kammarin avoimet ovet tiistaisin 19.1. alkaen klo 11-14. Yhdessäoloa ja kahvitarjoilua.

RANTA-TOIVALA

Kinkerit ke 20.1. klo 18.30 Jari Heimosella, Pirttipolku 59. Heikki Hyvärinen, Joona Saraste, Salla Karppinen. Teemana Pyhä.

MUUTA

Tule kirkkokahvinkeittäjäksi. Tule osaltasi mahdollistamaan kirkkokahveja. Ilmoittaudu vapaaehtoiseksi kirkkokahvinkeittäjäksi netin kautta ritva.k.karttunen@gmail.com tai Heikki Hyväriselle. p. 040 4848 434.

Lähimmäisten koulutusilta ma 8.2. klo 18-20 Männistön Pyhän Johanneksen kirkolla yhdessä Männistön ja Kallaveden lähimmäisten kanssa. Teemana "Ainako anteeksi", psykiatrian erikoislääkäri Tuula Pesonen. Ilm. 28.1. mennessä Railille, p. 040 4848 438.

KASTETUT

Konsta Valtteri Seppänen, Elli lida Monica Hakkarainen, Valtteri Eero Olavi Kokkonen, Hertta Petra Linnea Sutinen, Olivia Unna Emilia Pentikäinen,

Niklas Kasper Räsänen, Joosua Onni Ilmari Kokkonen, Eino Mikael Tinkala.

KUULUTETUT

Markus Petteri Ovaskainen ja Eeva Kaisa Inkeri Silvasvuori.

KUOLLEET

Satu Katariina Sorsakari 34 v, Kauko Olavi Savolainen 87 v, Vilho Johannes Tiihonen 81 v, Kauko Vilho Kalevi Nyysönen 75 v, Kustaa Hermann Heikkinen 75 v, Leena Sirola 92 v, Helena Paltaani 46 v, Maija Liisa Miettinen 89 v.

Riistavesi

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

Messu su 17.1. klo 10. Saarna Jouko Kauhanen. Liturgi Hannu Savinainen. Kanttori Marjatta Piironen. Jumalanpalveluksen jälkeen SEKL:n talvipäivät seurakuntatalossa, lähetystilaisuus ja kirkkokahvit.

RIISTAVEDEN
SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

Miesten ruokapiiri ma 18.1. klo 18.
Tiistaitupa ti 19.1. klo 8 kammarissa.
Perhekerho ke 20.1. klo 9.30.
Arki-illan ehtoollinen ke 20.1. klo 18. Hannu Savinainen. Marjatta Piironen.
Isokoulutus to 21.1. klo 15.15 kammari-ssa.
Nuortenilta to 21.1. klo 17.30.
Kohtaamispaikka to 21.1. klo 18.30 kammarissa. Jouko Kauhanen.
Sanajumalanpalvelus su 24.1. klo 10. Hannu Savinainen. Marjatta Piironen.
Kutsutilaisuus seurakunnan vapaaehtoistyöhön, Eeva Leinonen. Kirkkokahvit.
Siioninvirsiset ma 25.1. klo 19.
Tiistaitupa ti 26.1. klo 8 kammarissa.
Perhekerho ke 27.1. klo 9.30.

MUSIIKKI

Päiväkuoro ke 20.1. klo 14.30 seurakuntatalossa. Marjatta Piironen.
Kirkkokuoro ke 20.1. klo 19 seurakuntatalossa. Marjatta Piironen.

MUUTA

Ristan hoitokodin hartaus ke 13.1. klo 14.
Itä-Kallaveden kyläseurat ti 19.1. klo 19. Elina ja Erkki Räisäsellä, Kihontie 94, Hannu Savinainen.
Virkistyspäivät Tuusniemen seurakuntaan ke 20.1. klo 9.15 lähtö seurakuntatalolta, paluu klo 14 mennessä. Ilmoittautumiset 15.1. mennessä srk. toimistoon, p. 040 4848 440 tai diakonissa Eeva Leinoselle, p. 040 4848 443. Retken hinta 10 €, sis. ruoka ja matkat.
Palvelukeskuksen hartaus ke 27.1. klo 13. Hannu Savinainen. Marjatta Piironen.
Roinilan hoitokodin hartaus ke 27.1. klo 14.30. Hannu Savinainen. Marjatta Piironen.

KASTETUT

Tommi Matias Tuhkanen.

Vehmersalmi

VEHMERSALMEN KIRKKO
Lempeläntie 15

Sanajumalanpalvelus su 17.1. klo 13. Aulikki Mäkinen. Marjatta Piironen.
Messu ke 27.1. klo 13. Hannu Savinainen. Marjatta Piironen

VEHMERSALMEN
SEURAKUNTAKOTI
Lempeläntie 17

Perhekerho ke 13.1. klo 9.30.
Lähimmäisenkammari ei kokoonnu 18.1.
Varttuneenväen virkistyspäivä ti 19.1. klo 10.
Kirkkokuoro ti 19.1. klo 13. Marjatta Piironen.
Lapsikuoro ti 19.1. klo 17.15. Marjatta Piironen.
Perhekerho ke 20.1. klo 9.30.
Lähimmäisen kammari ma 25.1. klo 10. Uuden kammarin avajaiset.
Perhekerho ke 27.1. klo 9.30.

MUUTA

Kirkkoherra Aulikki Mäkisellä ei pappipäivystystä ke 13.1.
Kerhot aloittavat toimintansa viikolla 2 seuraavasti: Tyttökerho maanantaisin klo 14.45-15.45 Majakan yläker-
rassa. **Poikien liikuntakerho** maanantaisin klo 14.45-15.45 Majakan salissa. **Puutosmäen pelikerho** tiistaisin klo 18-19 Puutosmäen koululla. **Räsälän pelikerho** tiistaisin klo 18-19 Räsälän liittolassa. **Tyttöjen liikuntakerho** (1-3lk) tiistaisin klo 14.45-15.45 Majakan salissa. **Tyttöjen liikuntakerho** (4-6lk) torstaisin klo 14.45-15.45 Majakan salissa. **Uuden sudenpennut** (7-8v.) tiistaisin 19.1. alkaen klo 12.40-13.40 Majakan yläkerrassa. **Nuortenillat** keskiviikkoisin alkaen 20.1. klo 19 Majakan yläker-
rassa.
**Diakoni Sonja Fickin sijaisuutta hoi-
taa vs. diakoni Ville Partanen.**

KASTETUT

Nelli Olivia Duus.

KUOLLEET

Leo Urmas Miettinen 70 v, Sylvi Ester Miettinen 89 v, Tyyne Maria Vinska 92 v, Esa Kalevi Kokko 78 v.

Siilinjärvi

KIRKKO
Haarahongantie 4

Sanajumalanpalvelus su 17.1. klo 10. Markku Kettunen ja Tapio Lepola.
Messu su 24.1. klo 10. Sirpa Ylikotila, Matti Hoffrén.

SEURAKUNTATALO

Lapsikuoron harjoitus to 14.1. klo 16.30 pienessä salissa.
Gospel-ryhmän harjoitus pe 15.1. klo 17.30 pienessä salissa.
Nuorten perjantaikahvila pe 15.1. ja pe 22.1. klo 18-22.
Kirkonkylän päiväpiiri ma 18.1. klo 13.
Siioninvirsiset ti 19.1. klo 14 pienessä salissa.
Lähetyskeskuksen sydänäänät ke 20.1. klo 8.30 lähetyskellarissa. Joh. 10, Eero Holma.
Askartelupiiri ke 20.1. ja ke 27.1. klo 9 lähetyskellarissa. Hiljennytään ja kuunnellaan uutisia lähetysalueelta sekä askarrellaan.
Lähimmäispalvelun tukiryhmä ke 20.1. klo 18 takkahuoneessa.
Juttutupa ma 25.1. klo 10 lähetyskellarissa. Jutellaan ja juodaan kahvia yhdessä.
Seurat ti 26.1. klo 13 pienessä salissa, Kristilliset eläkeläiset.
Pyhä -luentosarja alkaa ke 27.1. klo 18 isossa salissa. Aiheena Pyhä Jumala, pastori Matti Hoffrén. Kommenttipuheenvuoro kärkejätuomari Riitta Makkonen.

VOURELAN KIRKKO

Messu su 17.1. klo 13. Seppo Laitanen, alokkaiden tulojumalanpalvelus.
Vuorelan päiväpiiri ma 18.1. klo 13.
Sanajumalanpalvelus su 24.1. klo 13. Sirpa Ylikotila.
Raamattupiiri Sananen ke 27.1. klo 18.30.

MUUTA

Kumpusen-Pettäisenrannan lähetyspiiri to 14.1. klo 19 Helvi ja Niilo Potasevilla, Pettäisenrannantie 79, mukana Esko Rasa.
Ystävääntupa ma 18.1. klo 9 Leppäkaarten kerhuhuoneessa.
Akuliinan hartaus ke 20.1. klo 14. Yrjö Jokiranta.
Kristittyjen ykseyden ekumeeninen ristisaatto ke 20.1. alkaen klo 18 rukouspalveluksella ortodoksisessa kirkossa, josta kuljetaan ristisaattona vapaaseurakuntaan (rukoushetki klo 18.40), helluntaiseurakuntaan (klo 19.10) ja luterilaiseen kirkkoon (klo 19.40). Teetarjoilu seurakuntatalossa. Kynttilät ja lyhdyt mukaan.
Kuulokerho ma 25.1. klo 13 Akuliinas-
sa.

KASTETUT

Matias Aaro Tapani Parviainen, Robert Sakarias Ojala, Sini Elviira Orvokki Hytönen, Alekski Juhani Kokkonen, Sonja Helmi Inkeri Tusa, Olavi Anton Werner Meis, Miska Akseli Lappalainen, Jenna Emilia Rasi, Niilo Viljami Venäläinen, Ilona Tuulia Kraft, Kerttu Elma Ilona Parviainen, Artturi Lassi Olavi Mikkonen, Jannette Emilia Hallikainen, Roope Onni Johannes Kokkonen, Aurora Aini Agatha Antikainen, Milla Tuulia Neuvonen, Milla Emilia Nousiainen.

KUULUTETUT

Markku Olavi Kähkönen ja Johanna Rosilainen

KUOLLEET

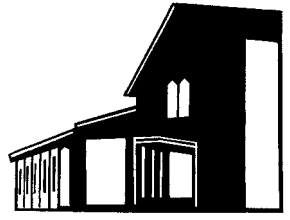
Liisa Ruuskanen 77 v., Toini Elina Toivainen 85 v., Aune Maria Kasanen 74 v., Matti Iisakki Tiainen 74 v., Pentti Heikki Ilmari Mäkinen 82 v., Pentti Einari Kekäläinen 55 v., Meeri Orvokki Silvennoinen 80 v., Tyyne Martta Mirjam Hakkarainen 94 v.

Diakoniakeskus

Suokatu 31

Diakoniakeskuksen työntekijöiden asiakasvastaanotto ilman ajan varausta ma, ke ja pe klo 10-12.
Vammaistyöntekijän asiakasvastaanotto ilman ajan varausta ma ja ke klo 10-12.
Kierrätysmyyntipiste avoinna ma, ke ja pe klo 10-12.
Hartaus ma, ke ja pe klo 9.50.
Nuottakahvio avoinna ma, ke ja pe klo 10-12.
Sokeiden lähetyspiiri to 14.1. klo 13.
Kuurojen lähetyspiiri ma 18.1. klo 17.
Varttuneiden kehitysvammaisten päiväpiiri ke 20.1. klo 13.30.
Syöpäpiiri ke 27.1. klo 13.
Huonokuuloisten seurakuntapiiri ke 13.1. klo 13 ja ke 27.1. klo 13 Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22.

Opiskelijat ja
nuoret aikuiset

TUOMIOKIRKKO

p. 040 4848 256
Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23.
Perjantaimessu perjantaisin klo 19. Perjantaimessu on opiskelijoiden ja nuorten aikuisten ehtoollisenvietto. Messun jälkeen mukavaa yhdessäoloa ja iltapalaa vanhassa Pappilassa, Kuninkaankatu 12.
International Service su 17.1. klo 14. International service in english on sunday 17.1. at 2pm at Kuopio Cathedral Chapel. You are very welcome to join us

for these services and for refreshments and conversation afterwards.

KUOPION OPISKELIJALÄHETYS
Taivaanpankontie 1 A

www.opko.fi/kuopio
Opiskelijailat la klo 19.

KANSANLÄHETYKSEN
OPISKELIJATOIMINTA
Museokatu 24

keskiviikkoisin klo 18
www.kolmekohtaamista.com
Kuka pelkää lähetystyötä? 13.1. Lauri Palmu.
Musailta 20.1. Atte-Veikko Kemppainen trio.
Uskomisen kipu ja ilo 27.1. Jouko Puhakka.

Perheasiain
neuvottelukeskus

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut vastaanottosihteeriltä, p. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

Palveleva puhelin
päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo

18-03, p. 01019 0071. Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/matkapuhelinmaksu. Nettiosoite: pp.kuopio@evl.fi

Järjestöt

NNKY, Myllykatu 5

p. 017 2614 500, toimisto@knnky.fi
Lähetyspiiri ke 13.1. klo 13.
Sanan ja sävelen ilta su 17.1. klo 18. Kahvi klo 17.30. Jouko Puhakka ym. Järj. S. Raamattuopisto ja NNKY.
Raamattupiiri ke 20.1. klo 13. Perhekahvila ma klo 13-15.30 ja to klo 9.30-12.
Lauluryhmä ma klo 16.
Päivystys kansliassa ti ja to klo 9-11. Yhteiskristillinen raamattu- ja rukousilta tiistaisin klo 18.

POHJOIS-SAVON
EV.LUT. KANSANLÄHETYS,
Museokatu 24

P. (017) 262 2082, www.p-savonki.sekl.fi.
Lähetyskodissa aamurukoushetki ma klo 8. **Päivähartaus** maanantaisin klo 13. **Raamattupiiri** parillisina maanantaina klo 17, **rukouspiiri** parillisen viikon ti klo 18. **Päivähartaus ja kahvi-**

Lehti uskosta, toivosta
ja rakkaudesta

Askel on lehti Sinulle, joka kaipaat voimia arkeen, uskoa tulevaisuuteen ja toivoa tähän päivään.

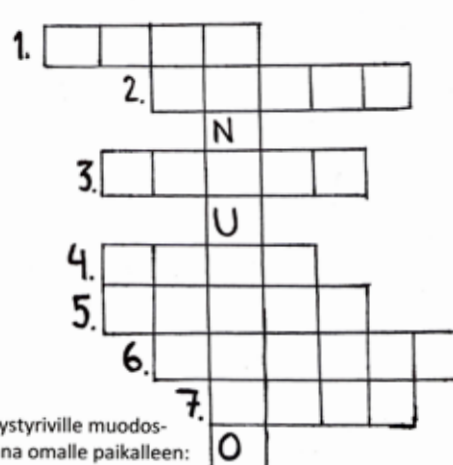
Hae omasi lehti-pisteestä tai tilaa www.askellehti.fi

PyhäPuuha

Etsi ja lue yhdessä vanhemman kanssa raamatusta kohta: Joh.2:1-11.

Täytä ristikko.

- Juhlat, jotka järjestetään kun mies ja nainen menevät naimisiin.
- Tällaisella voit istua.
- Lentävä eläin.
- Neste, jonka Jeesus muutti viiniksi.
- Tällaisessa voit tehdä esimerkiksi taikinaa.
- Jumalan poika.
- Kova, luonnosta löytyvä materiaali.

1. [] [] [] [] [] []
2. [] [] [] [] [] []
3. [] [] [] [] [] []
4. [] [] [] [] [] []
5. [] [] [] [] [] []
6. [] [] [] [] [] []
7. [] [] [] [] [] []

Sijoita pystyriiville muodostunut sana omalle paikalleen:

Veden muuttaminen viiniksi oli Jeesuksen ensimmäinen _____

Susanna Holma

PyhäPuuha -palstan lapsille toimittavat Kallaveden lukiolaiset.

seurakunnissa tapahtuu

hetki keskiviikkoisin klo 12. **Nuorten aikuisten 3Kohtaamista** ke klo 18, **raamattu- ja lähetyspiiri** parittomina to klo 17, **nuorten Nuotta-ilta** to klo 18.30. **Kohtaamisia sanan ja rukouksen illassa** to 14.1. klo 18.30 Puijon kirkossa. "Kristukseen kastetut", Rm.5:18-6:14, Mari Voutilainen. **KL-lähetyspyhän messu** su 17.1. klo 10 Riistaveden kirkossa. Jouko Kauhanen, Hannu Savinainen. Kirkkokahvit srk-talossa klo 11.30 ja **talvipäivän lähetys-tilaisuus**. **Kohtaamispaikka** to 21.1. klo 18.30 Riistaveden srk-talossa, "Kristityn elämä", Apt.12:6-21. **Kohtaamispaikka** su 24.1. klo 16 Inkilämmän srk-talossa, "Usko syntyy Jumalan Sanasta", Rm.10:8-21. Jouko Kauhanen, Pekka Huttunen. Kuljetus Maljalahdenkadulta kaupungintalon takaa klo 15.30. **Israel-matka** 2-9.5. Matkaan sisältyy Israel-päivät Ryttylässä syyskuussa. Tied. Jouko Kauhanen, p. 050 577 3780, jouko.kauhanen@sekl.fi

KANSAN RAAMATTUSEURA
Sanan Kulma,
Tulliportinkatu 22

www.sana.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi
p. 0207 681 660
Kirjamyynti Risto Ruuskanen, p. 040 743 5615.
Rukouspiiri ma parill.vk klo 18 -19.30, alk. 11.1. **Rukouskoulutus** ma paritt.vk. klo 17-19.30, "Seurakunta rukoilee", (Ei 1.2.)
Jumpa ti klo 12-13.30 Jumpa, alk. 12.1. **Raamattupiiri** ke parill.vk klo 18-19.30.
Alfa-kurssi alkaa to 21.1. Tiedustelut Toivo Halonen, p. 044 043 8585 (iltaisin) tai Aune Nissinen, p. 0500 372 791.
Kritot: Nuoret aikuiset ti klo 18-20, aikuiset ke klo 11-13. **Aikuiset** to klo 18-20 diakoniamuseossa.
Sanan ilta pe 15.1. klo 18. Toivo Halonen. Ylistys Jaspe.
Krito-ohjaajakoulutus la-su 23-24.1. Kouluttajana KRS:n valtakunnallisen

Kritotyön vastaava Paula Tähtinen. Ilmoittautumiset anja.komulainen@sana.fi p. 0207 681 658 tai 0400 793 446.
"Huolehtimisesta luottamukseen" 31.1. klo 18-20.30. Anna-Liisa Valtavaara.

KUOPION YMPÄRISTÖN
RAUHANYHDISTYS,
Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopionrauhanyhdistys.net.
Seurat la 16.1. klo 13.30 Leväsen palvelukeskuksessa, hoitokoti 1.
Seurat la 16.1. klo 19.
Seurat su 17.1. klo 15.
Seurat ti 19.1. klo 13.15 Mäntylän palvelukeskuksessa.
Lauluseurat ke 20.1. klo 19.
Keskusteluilta la 23.1. klo 18.
Seurat su 24.1. klo 15.
Naisten ilta ti 26.1. klo 18.30.
Lauluseurat ke 27.1. klo 19.

HERÄTTÄJÄYHDISTYS,
Kuninkaankatu 22

Avoinna ke klo 10-13, **virsiuokio** klo 11-12.

LÄHETYSKAUPPA VAKKA,
Kuninkaankatu 22

Avoinna ti-pe klo 11-15, la klo 11-14.
Ambo-Basaari to 21.1. klo 11 -15. Nami-bialaisia käsitöitä, koruja, taidetta, asusteita. Riitta ja Timo Lappalainen tuovat terveisiä työalueeltaan Ambomaalta Namibiasta. Päivän tuotto Namibian ev.lut kirkon Onandjokwen luterilaisen sairaalan ja Suomen Lähetysseuran työn tukemiseen.
Silmäläsikeräys myös meillä. Timo Lappalainen vie vanhat silmälasit Namibiaan.

AHOLANSAARI

Tiedustelut ja ilmoittautumiset, p. 050 4641 000, www.aholansaari.fi
aholansaari@aholansaari.fi

Elämänhalu takaisin
Elämä läimäisee joskus julmalla kädellä.

Sen tietävät **Merja Leppälä** ja **Seppo Eskelinen** - molemmat vaikean onnettomuuden seurauksena pyörätuoliin joutuneita. He alkavat vetää Männistön seurakunnassa keskustelukerhoa muutoksen kokeneille.

"Meidän kohdallamme tapahtui muutos fyysisessä olemuksessa, mutta muutoksia voi olla niin monenlaisia. Laman tuoma työtömyys on nyt monelle ajankohtainen, myös avioero, oma tai läheisen sairastuminen ja läheisen kuolema ovat isoja mullistuksia ja kriisin paikkoja", Leppälä ja Eskelinen pohtivat.

Kumpikin kävi onnettomuuden jälkeen oman selviytymiskamppailunsa.

"Onnettomuuttani seurasi työpaikan menetys ja hyvin pian myös avioero. Menetin elämänhaluni täysin", Leppälä kertoo.

"Hyvät ystävät olivat vierelläni ja veivät minut kriisin pahimmassa vaiheessa sanan ja rukouksen i-ltaan. Sieltä alkoi eheytyminen."

Hyvien ystävien ja läheisten välittäminen palauttavat myös Eskelisen elämänhalun.

"Vammautuminen ja työpaikan menetys ajoivat syvään masennukseen. Toisten ihmisten osoittama välittäminen auttoi selviytymään ja siksi haluan nyt omalta osaltani olla tukemassa muita."

Leppälällä ja Eskeliselä on luottamus siihen, että keskustelukerholle on tarvetta.

"Sekä kunnat, että seurakunnat

"Kun ihmisellä on kriisi, häntä pitää tulla puolitiehen vastaan", Seppo Eskelinen ja Merja Leppälä painottavat.

kärsivät kireästä taloustilanteesta ja palveluja karsitaan. Tämä kerho on yksi tapa tarjota apua elämänkriisissä oleville."

Elämää etsimässä -keskustelukerhossa haetaan henkistä ja hengellistä näkökulmaa muutokseen ja kriisiin.

"Yritämme avata muun muassa kärsimyksen arvoitusta, luvassa on myös psykologin alustuksia. Keskustelu, avautuminen ja vertaistuki ovat kerhon tärkeintä antia."

Vetäjät kannustavat tulemaan mukaan rohkeasti ja avoimin mielin. "Tänne saa tulla niin rikkinäisenä kuin on."

Keskustelukerho järjestetään

Männistön seurakunnan ja Kyn-nys ry:n yhteistyönä.

Heli Haring

Elämää etsimässä

keskustelukerho Pyhän Johanneksen kirkolla

"Suuren muutoksen koskettamina" 14.1. klo 14.30-16.
"Kriisin vaikutukset ja kriisistä selviytyminen" 25.2. klo 14.30-16.

m u i s t i o

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621. Arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. Palaverit savuttomia.

AA-naisten ryhmä ti klo 18.30-20.30 Suokatu 6, p. 046 6199 131.

AAL-ryhmä alkoholisisästä tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille torstaisin klo 19 Hatsalankatu 37. p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. http://www.aal.fi

Al-Anon ryhmät alkoholiongelmisten läheisille, Hatsalankatu 37 su ja ti klo 19. Tied. p. 040 8540 558 ryhmäaikana klo 19-20. Muina aikoina, p. 040 5579 470.

Asukastupa Koillistuuli, Saarijärventie 9, p. 2634 988. Avoinna ma-pe klo 9-15.

Esikoislestadiaolaisten seurat su 24.1. klo 13 Kettulan seurakuntakodissa, Jäniksenpolku 2.

Imetystukiryhmä joka toinen viikko, joko keskustassa NNKY:n perhekahvilassa, Myllykatu 5 ma klo 18-19.30 tai Petosen asukastuvassa, Pyörönkaari 19 ti klo 18-19.30. Lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.net

Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203 -22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052.

Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna arkisin klo 10-16, p. 017 2822 239.

Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskuseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22.

Kompassi Kuopion monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma-pe klo 8.30-15, p. 044 7872 872. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. Kansainvälinen kahvila ke klo 15-17. www.puijola.net/kompassi

Kriisikeskuksessa puhelinpäivystys joka päivä klo 16-23, p. 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus klo 8-23.

Kotikulma, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30 -15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.

Kuopion A-Kilta, Mälikatu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Avoimet vertaistuki-/keskusteluryhmät päihdetömyyden tukemiseksi

ma, ti, ja to klo 18, p. 045 1134 245 ryhmäiltoina. www.kuopionakilta.fi
Kuopion mielenterveystuki ry. Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 046 6218 133.

Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi.

Länsi-Puijon asukastupa avoinna ma - pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, to ja pe klo 11-13.

Maallikkoasiamiestoiminta tarjoaa maksutonta apua virastoissa asioidmisessa ja palvelujen löytämisessä. Päivystys p. 040 5464 597 arkisin klo 10-20. Päivystys maanantaisin klo 14-17 Kauppakatu 40-42 II krs. www.maallikkoasiamies.fi

Narsismia kohdanneiden vertaistukiryhmä maanantaisin klo 18 Majakassa, Minna Canthinkatu 4 C 3. krs. narsistienuhrit.kuopio@wippies.fi

Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.

NMKY, Kauppakatu 42-44. Elämäntutkimuspiiri joka tiistai klo 9.

NNKY:n Iitu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätysraskaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net

Omaiset mielenterveystyön tukena Itä-Suomi ry Mielenterveyspotilaiden ja -kuntoutujien omaisten päiväkahvit to 14.1. klo 14-15.30 Tilaa ilolle ja teemailta hoitotakuun toteutumisesta psykiatriassa ke 28.1. klo 18-20. Sairaanhoidtaja, ThM -opiskelija Anne Valonen Majakassa, Minna Canthin katu 4 C 3. krs.

Petosen asukastupa Pyörönkaari 19, 2. krs. Avoinna ma-to klo 9.30-18, pe 9.30-17, p. 3644 597.

Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suonensisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ti ja to klo 16-18. Asiointi nimettömänä.

Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, 2 krs. Päivystys vastaanotto ma - pe klo 9-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. Päihdeosasto, Mälikatu 11 p. 183 684.

Rikosuhrin päiväystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi

Sanan ja rukouksen aamu perjantaisin klo 8 Eelimi -temppelissä, Vuorikatu 29 (toimiston ovi).

Sotaveteraanimuseo ja kahvila Tulliportinkatu 37 rakennus D. Avoinna 31.5.10 asti ryhmille. Varaukset p. 2811 130 klo 9-13.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekriisityksikkö, Lastentie 1.

Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille to 14.1. klo 18 Mielenterveysseuran koulutustilassa, Myllykatu 8, sisäpiha 2 krs. Tied. Riitta Mäntylä, p. 044 3212 725. Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.

Virvatuli ry:n lahjoitusruokajake-lu Männistön koululla ti tai pe klo 10.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.

Yksinuoltajien Kanava ry tiistai-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kierrätyskeskus, Telkkistentie 6. Avoinna ma-pe klo 8-15, p. 044 7148 004.

Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la 10-14.30, p. 044 5471 629.

Kehityksmaakauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.

Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen kirpputori, Kuninkaankatu 23. Avoinna ma-to klo 10-16, pe klo 10-13. Tiedustelut 040 7092 430.

Rihma, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004. Otamme vastaan kuolinpesiä.

Vapaaseurakunnan kirppari Ropo, Käsiyökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, la 10-14, p. 3623 614.

Sururyhmä itsemurhan
tehneen läheisille

Sururyhmä alkaa maanantaina 1.2. klo 17.30 Keskuseurakuntatalossa (Suokatu 22 B, kokoushuone 4. kerros)

Ryhmän ohjaajina ovat diakoniatyöntekijä Liisa Tiilikainen ja pastori Salla Tyrväinen.

Ilmoittautuminen 22.1. mennessä Liisa Tiilikaiselle puh. 040 4848 324.

Sururyhmään toivotaan osallistuttavan sen jälkeen, kun läheisen kuolemasta on kulunut kolme kuukautta.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi

Perhekerhot alkavat

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Suokatu 22 ti 19.1. klo 9.30
Inkilänmäki ke 20.1. klo 9.30

ALAVAN SEURAKUNTA

Särkiniemen seurakuntakoti ma 18.1. klo 9.30
Neulamäen kirkko ti 19.1. klo 9.30
Alavan kirkko ke 20.1. klo 9.30

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

Valoharju ti 19.1. klo 9.30
Kallaveden kirkko ke 20.1. klo 9.30
Kurkimäen kerhuhuone ke 20.1. klo 9.30
Jynkänvuoren kerhuhuone ke 20.1. klo 9.30

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

Pyhän Johanneksen kirkko ke 20.1. klo 9.30
Männistön vanha kirkko ke 20.1. klo 9.30

PUIJON SEURAKUNTA

Rypysuontie 28-30 ti 19.1. klo 9.30
Puijon kirkko ke 20.1. klo 9.30
Päivärannan kirkko ke 20.1. klo 9.30

RIISTAVEDEN SEURAKUNTA

Seurakuntatalo (joka viikko) ke 20.1. klo 9.30

VEHMERSALMEN SEURAKUNTA

Seurakuntakoti ke 13.1. klo 9.30

Perheen pyhäpäivä kirkoissa
sunnuntaisin klo 16. Katso lisätiedot
www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT
LAPSITYÖ

Kaikki, mitä tarvitset.

 kotimaakauppa.fi

 KOTIMAA-YHTIÖT

KIITOS

**hyvät asiakkaamme ja
yhteistyökumppanimme
kuluneesta vuodesta.
Toivotamme Teille
antoisaa vuotta 2010!**

Ev.lut. seurakuntien leirikeskukset:
Hirvijärvi, Poukama, Rytky

Ristivetoa kulkee mukana menneen viikon tapahtumissa

r i s t i v e t o a

Laulaen, tanssien ja rukouillen

Afrikkalainen ja suomalainen kirkkokansa kohtasivat loppiaisena.

Yhteys suomalaiseen seurakuntaan on 40-vuotiaalle sudanilaiselle **Mario Barille** hyvin tärkeää. Kuopiossa asuva pieni sudanilaiskristittyjen ryhmä kokoontuu säännöllisesti Kallaveden kirkolle rukoilemaan ja jumalanpalveluksiin. Tällä kerralla Bar on saanut mukaansa myös kaksi poikaansa, 7-vuotias **Agorin** ja 5-vuotias **Paulin**.

Loppiaisena suomalainen ja sudanilainen

kirkkokansa kokoontui perheiden pyhäpäivään maahanmuuttajille.

Kaksi erilaista kansanluonnetta tulivat tapahtumassa väkisinkin esille, ja Mario-kin toivoisi toisinaan lisää eloa kirkonmenoihimme. Bar haluaisi kotimaansa tapojen tuovan hippusen uusia tuulia suomalaiseseen jumalanpalvelukseen ja kahden kulttuurin oppivan toinen toisiltaan.

"Toivoisin, että joskus kirkoissa laulettiin ja tanssittaisiin enemmän", mies toteaa.

Viidettä vuotta Suomessa asuvalla Barilla on ikävä kotimaahan Sudaniin. Siellä, sodan keskellä asuvat äiti ja sisar. Isä on menehtynyt sisällissodan jalkoihin. Kaipuuta lievittää tapaaminen muiden maanmiesten ja -naisten kanssa. Kirkolla vaihdetaan aina kuulumisia ystävien kanssa.

Mies ihmettelee suomalaisten nuorten vähäistä osallistumista seurakunnan tilaisuuksiin. Hänen mielestään osa kansastamme on aivan liian kaukana kirkosta. Barilla on ongelmaan selkeä ohje.

"Suomalaiset, ottakaa useammin Raamattunne esille."

Pirjo Tiuhonen

www.evl.fi/siirtolaisuus2010

Mario Bar kuuluu pieneen ryhmään Kuopiossa asuvia sudanilaiskristittyjä.

Helinä Schroderus

Jada Keni koristelee kamelipipareita. Kamelit liittyvät itämaan tietäjiin, jotka matkasivat näillä erämaan laivoilla.

Keveästi uutta kohti

Eija Majasaarella alkoi huolettomuuden teemavuosi.

Kuva: Tuula Hyttinen

Haastetta tässä Eija Majasaaren itselleen nimeämässä teemavuodessa on riittämiin. Hän kun on tottunut miettimään ja varmistamaan kaiken ennakkoon, vatvomaan sitäkin, jota ei tarvitse ja pelaamaan varman päälle.

Turvallisuushakuinen ei ota turhia riskejä.

Sellainen Polvijärvellä kasvanut maalaistyttö on ollut aina, mietiskelijä ja pohtija. Savonlinnan taidelukion kautta opintie toi Kuopion muotoiluakatemiaan, mutta muotoilijan ammatti ja yrittäjyys ei milloinkaan tuntunut omalta.

Uteliaana kohti haaveita

Illansuun lumituiskusta polkee tumma hahmo.

"Elantoa pitää jostain hankkia", polkupyöräänsä lukitseva ja toppausten alta kuoriutuva 30 -vuotias kahden lapsen äiti sanoo. Työvuoro kalatehtaalla on päättynyt, tulevat pätkätyöt ilmoitetaan viikko kerrallaan.

Kun alanvaihdos oli pyörittänyt mieltä sykkyrään sen seitsemän kertaa, muuan automatkan kirkasti ajatuksen. Majasaarella oli tuolloin menossa henkisen hyvinvoinnin teemavuosi. Tulevaisuuden suunnitelmissa on teologian opiskelu Joensuuassa, luvut avoimessa yliopistossa Majasaari aloitti vuosi sitten.

"Halu kohdata ihmisiä aidosti, pohtia elämän peruskysymyksiä myös opintojen kautta, henkisyys. Miksi täällä ollaan, mikä on elämän mieli?" Papin työ vilkuttaa Majasaarelle selkeitä merkivaloja tulevaisuuden ammatista.

"Haaveita kohti". Eija Majasaari päivittää. "Uteliaisuutta ja rohkeutta elämään. Sillä entä jos ei tulekaan sitä sittenkun – aikaa."

Lähellä kuolemaa, lähellä elämää

Nuori ihminen havahtui elämän arvaamattomuuteen ja hallitsemattomuuteen silloin kun sisaren lapsi kuoli ennen syntymää ja kun sukulaistyttö sairastui vakavasti. "Tehäväni elämässä on katsoa, mitä se

"Elämä on arvokas mahdollisuus. Sitä ei kannata hukata turhaan murehtimiseen."

tuo tänään."

Viime syksynä Eija halusi osallistua johonkin tärkeään. Hän meni

kurssille, jossa koulutettiin tukihenkilöitä saattohoitoon, kuolevan rinnalle.

"Minulla on se tunne, että en pelkää kuolemaa. Tukisuhteeseen voisin viedä läsnäolon, kuuntelijan

osan. Jos pystyy antamaan jotain itsestään, se antaa myös voimaa omaan elämään."

Eija Majasaaren huolettomuuden teemavuosi tarkoittaa mielenkiintoa, uteliaisuutta ja rohkeutta.

"Luottamusta siihen, että elämä kantaa ja asiat menevät niin kuin on tarkoitettu. Uskon, että jokaisella on tässä maailmassa oma tehtävänsä."

"Rennommin lasten ja lastenmielisten tavoin", kolmevuotiaan Pietarin ja viisi täyttäneen Ursulan äiti miettii. Aviomies Tarmo jää lasten luo kun äiti vetää luistimet jalkaan pakkasen pörhistellessä lukemiaan kahdenkymmenen alapuolelle.

"Lisää huumoria. Pienistä asioista ei tule liian suuria, jos kaikkea ei ota niin vakavasti", kevyesti pitkin jäätä liukuva pajunvarren mittainen olento sanoo.

Pään suursiivous keventää

Äiti Eija Majasaaren onnenhetki on jokaisena iltana. "Kurkkaan lastenhuoneeseen ja siellä ne tuhisee, ihanat pienet."

"Onni on minulle sielua koskettava tunne, joka kertoo, että olen oikeassa paikassa oikeaan aikaan."

Onnellsuuteen ei voi Majasaaren mielestä pyrkiä, mutta siihen voi laskeutua. Lähtöruutuna on pään suursiivous, jotta voi olla sinut itsensä kanssa.

"Mitkä asiat ovat sen arvoisia, että niiden voi antaa aiheuttaa huolta ja murhetta. Mitkä voi päästää joutavina menemään. Sitten kun turha huoli vaivaa, sille voi ystävällisesti muistuttaa tekemästään päätöksestä."

Eija Majasaari arvelee, että niin mielenkevennys kuin vuodenvaihteeseen usein ajoitetut rasvankevennyksetkin ovat pohjimmiltaan asennekysymyksiä. Uuden elämäntavan opettelua.

"Kevyttä tarvitaan erityisesti arjen tilanteisiin. Vastoinkäymiset ovat osa elämää, mutta useimmin niistäkin selviää."

Joskus jopa huolettomin terveisin.

Lahja Pyykönen

t a p a h t u m a t

Markkinoilta seuroihin

Markkinaseurat Tuomiokirkossa keskiviikkona 27.1. klo 18. Matti Sihvonen, Ilpo Rannankari ja Simo Juntunen puhuvat. Kuopion Virsikuoroa johtaa Anna Kosola. Tarjoilua Keskuseurakuntatalolla klo 19. iltaseurat klo 19.30. Jaro Julkunen, Merja Leppälä puhuvat. Aamuseurat torstaina 28.1. klo 9. Kerkohuone Samuli, Suokatu 22 C. Simo Juntunen ja Eero Holma puhuvat.

Viipurinrinkeliä ja sanan leipää.

Lauluja lohdusta

Puijon kirkossa on sunnuntaina 17.1. klo 15 konsertti otsikolla "Lauluja lohdusta ja iäisyydestä". Konsertissa esiintyvät mezzosopraano Mari Hautaniemi, bassobaritoni Olli-Pekka Lappalainen, pianisti Jussi Pernu sekä alttoviulisti Mikko Väisänen. Ohjelman hinta on 10/5 euroa.

Konsertista lohtua ikävään.

Piirros Kari Kuronen

